

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Magyarbóly Községi Önkormányzat



2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	61
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	69
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	76
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	82
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	84
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	85
1. A HEP IT részletei.....	85
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	85
Jövőképünk.....	87
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás.....	92
3.1 A megvalósítás előkészítése	92
3.2 A megvalósítás folyamata	92
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	94
3.4 Nyilvánosság	95
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	95
3.6 Érvényesülés, módosítás	96
4. Elfogadás módja és dátuma	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Magyarbóly Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása



¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Baranya megye déli részén, a horvát határtól néhány kilométerre fekszik Magyarbóly. Vasúton és közúton egyaránt jól megközelíthető. A falut hosszában szeli át a Karasica patak.

Magyarbóly népessége alapján Baranya megye közepes nagyságú települései közé tartozik. Villány 4,5 km, Beremend 8,5 km, Pócsa 9 km, Borjád 11,5 km, Bóly 17,5 km, Mohács 30,5 km távolságra található.

A község már a rómaiak idején lakott volt, csak magyarok éltek itt. A település sokáig a Bólyai, majd a Kórogyi-család birtoka volt. Az utóbbi család alapította a XV. században a ferences rendi kolostort, mely hosszú évtizedeken keresztül működött. A környék virágkorát a XV. században élte, főleg borairól és kereskedelméről volt híres. A település a Rákóczi szabadságharc idején elnéptelenedett. 1696-tól szerbek, 1755-től német telepesek és magyarok érkeztek a faluba, Ők építették a falu első iskoláját és a templomot is. A környékbeli sváb lakosság többségének ellensúlyozására 1939-40-ben a kelet-magyarországi területekről, a Szabolcs megyei Vaja faluból érkeztek vajai telepesek a községbe. Így a múlt század első felére egy soknemzetiségű, vegyes vallású falu alakult ki. A falu evangélikus temploma 1854-ben készült el. A református és katolikus templom csak jóval később készült el.

A településen az óvoda, a mini bölcsőde a Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatal Magyarbólyi Kirendeltségébe tartozó négy település, Kislippó, Illocska, Lapánca és Magyarbóly fenntartói társulásával működik. Az óvodánkban két csoportban folyik nevelés a 3. életévüket betöltött gyermekek részére. A három év alatti korú gyermekek nappali elhelyezésére lehetőségük van a szülőknek a mini bölcsődében történő elhelyezéssel. Az általános iskola 2012. év decemberéig a Magyarbóly Község Önkormányzata fenntartásában működött, 2013. január 1. óta azonban a működtetése állami kezekbe került.

A település rendelkezik könyvtárral az IKSZT épületén belül, és teleház szolgáltatással, mely lehetővé teszi a lakosság számára a művelődést, illetve a számítógépes hozzáférést azon lakosok részére, akik otthon nem rendelkeznek számítógéppel vagy internet elérhetőséggel.

2022. február óta falugondnoki szolgálat működik a településen, ezzel is bővítve a szociális alapszolgáltatások körét.

A településen orvosi rendelő működik, hétfőtől péntekig tart rendelést a háziorvos a betegek részére.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat nem csak a német kisebbség értékeinek megőrzése céljából működik, de tevékeny résztvevője a falu rendezvényeinek és programjainak. Számos rendezvényt szerveznek és támogatnak mind anyagilag, mind pedig tevékeny részvételükkel.

2019. októberében újra megalakult a településen a Szerb Nemzetiségi Önkormányzat is a szerb kisebbség érdekeit képviselve. A szerb nemzetiségi önkormányzat évente több alkalommal szervez programot többségében a nemzetiségi lakosok részére, de egy-egy program a település lakosai számára is nyilvános.

Az Együtt Egymásért Egyesület főként időskorú tagokból áll, akik időnként tánc előadásaikkal vagy színdarabokkal lépnek fel a település rendezvényein, korábban több versenyen is megmérettették magukat, és jelentős eredményeket értek el. Leginkább időskorúak számára nyújtanak szabadidős és társasági tevékenységekre lehetőséget.

Megalakult 2021-ben a Magyarbólyért Egyesület, melynek célja Magyarbóly község közösségi életének megerősítése. Fontosnak tartják a helyi kultúra és művészet ápolását, hagyományok fenntartását, és ezek bemutatását a társadalom többi tagjának, helyi rendezvények és kulturális programok megrendezésével.

A település biztonságára a Magyarbólyi Polgárőr Egyesület vigyáz, a rendezvények biztosítását is az Egyesület tagjai végzik. Számos alkalommal mennek más településekre is segíteni a rendezvények biztosításában.

Működik Magyarbólyban Tűzoltó Egyesület is, mely alapfeladatán túl, tűzoltó szakkör keretében az általános iskolások részvételével végzi az évente megrendezésre kerülő versenyekre való felkészítést is.

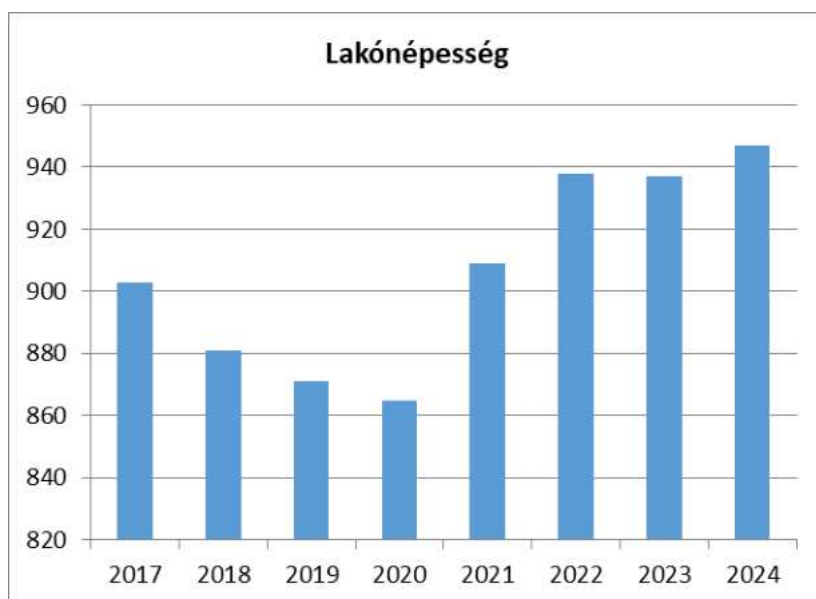
A település infrastrukturális ellátottsága jó. Számos hivatali ügyet és egyéb szociális ügyeket, anyakönyvi ügyeket intézhet helyben a lakosság. A megyeszékhely, Pécs városa 40 km-re található. Magyarbóly vasútállomásról Pécs körülbelül egy óra alatt elérhető maximum egy átszállással, de közvetlen vonatjárat is közlekedik Villány városán át Pécsre. A környék másik nagyobb városa, Siklós város autóbusszal könnyen megközelíthető, körülbelül 20 perces utazással, közvetlenül, illetve egy átszállással Magyarbólyról. Siklós város kórházában és járó beteg rendeléseinek látják el a környező lakosság egészségügyi ellátását, egyes esetekben, például sürgősségi ellátások esetén kell Mohács városba utazni, mely szintén buszjáratokkal, közvetlenül Magyarbólyról mintegy 35 perc alatt elérhető.

A lakosság a mindennapi bevásárlást a településen működő három élelmiszer boltban, illetve a mozgóboltoknál tudja elvégezni, nagyobb bevásárlások és beszerzések tekintetében pedig az említett városokban van lehetőség. Azon lakosok számára, akiknek nincs hozzátartozója, vagy mozgásukban korlátozottak, esetleg más problémák okán nem tudják a nagybevásárlásukat elintézni, segít a település falugondnoka. Vannak összegyűjtött, csoportos járatok szervezve orvosi vizsgálatokra, bevásárlásokra, egyéb ügyintézésekre.

Demográfiai adatok:

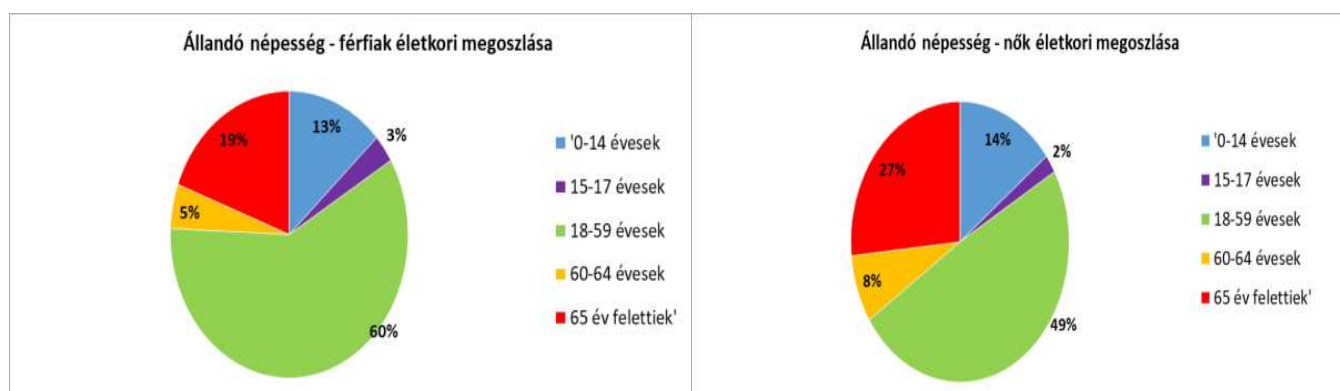
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	903	bázis év
2018	881	97,56%
2019	871	98,86%
2020	865	99,31%
2021	909	105,09%
2022	938	103,87%
2023	937	103,76%
2024	947	104,87%

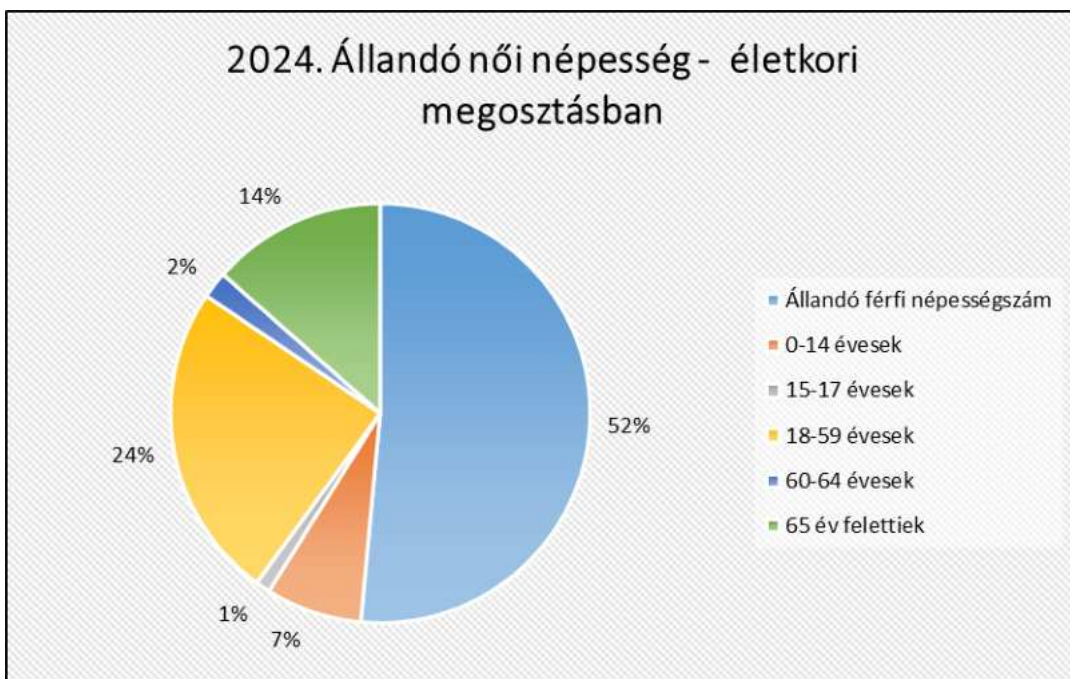
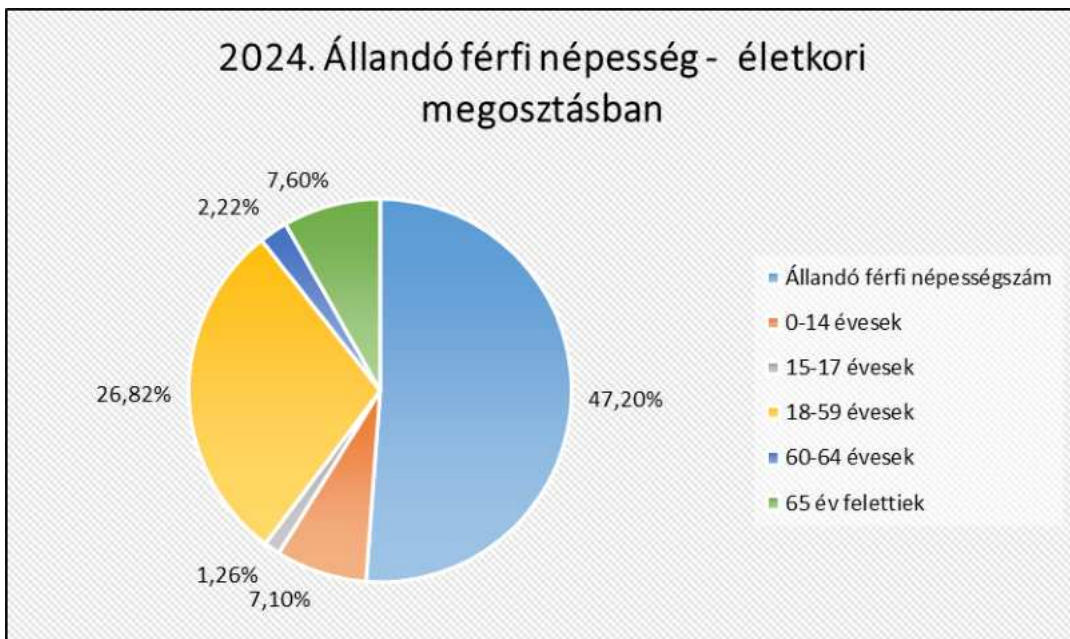
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (2017-2022.), HREG (2023-2024.)



2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)						Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2024)				
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	440	474	914	48,14%	51,86%	447	500	947	47,20%	52,79%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			25	2,74%				24	2,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	58	69	127	6,35%	7,55%	68	72	140	7,10%	7,60%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	10	24	1,53%	1,09%	12	11	23	1,26%	1,16%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	261	232	493	28,56%	25,38%	254	237	491	26,82%	25,26%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	70	128	198	2,41%	4,05%	21	20	41	2,22%	2,11%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	75	134	209	8,21%	14,66%	72	131	203	7,60%	13,83%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (2017-2022.), HREG (2023-2024.)





A település öregedési indexének meghatározása

Az állandó népességet tekintve az összes korcsoportban a nők nagyobb számban vannak jelen. Az aktív korúak (18 és 59 év közöttiek) aránya a település teljes népességén belül a legnagyobb, körükben a nők és férfiak aránya sem egyenlő, a férfiak aránya számottevően magasabb a nőkénél. (60% és 49%). Az esélyegyenlőség szempontjából talán a legkevésbé sérülékeny korcsoportról beszélhetünk, ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk azokról a terhekről, melyeket ezekben az életévekben viselnek az emberek, elsősorban a nők. Ilyenek lehetnek: gyermekvállalás után a munkaerő-piacra történő visszalépés nehézségei, a gyermekekről és időskorú vagy beteg családtagokról való gondoskodás kötelezettsége, munkahely és családdal kapcsolatos teendők összehangolása.

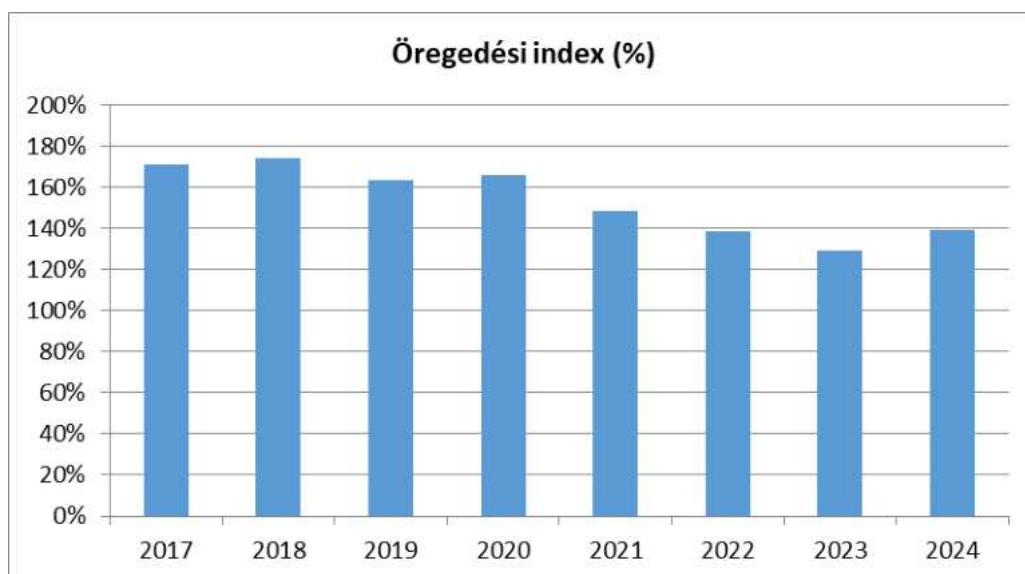
Az öregedési indexből jól látható, hogy a település előregedő, a fiatalokkal szemben többségben vannak és voltak is az idős emberek.

A környéken az évek során a munkahelyek száma nőtt, köszönhetően új vállalkozások betelepülésének, így az álláshelyek bővültek, ezért a fiatalok időnként már a letelepedés mellett is döntenek, ahelyett, hogy minden fiatal pár nagyobb városokba, vagy azok mellé költöznék. Egyre többször fordul elő, hogy városból jönnek vissza fiatal párok, családok, köszönhetően annak is, hogy a vidéki élet kezd népszerűsülni. Ennek ellenére még mindig sokan inkább városban telepednek le, frekventáltabb helyeken alapítanak családot.

A legtöbb itt élő család felnőtt tagjai a környéken vannak foglalkoztatva, biztos jövedelemmel, gondosan felépített egzisztenciával rendelkeznek, legfeljebb 30-40 km-t kell utazniuk a környező városokba dolgozni, ha helyben nem találnak munkát. Nagyobb eséllyel telepednek le az ő gyermekeik is Magyarbólyon a megörökölt családi házban, vagy vásárolnak maguknak helyben ők is házat. Ők azok a fiatalok, akiknek a gyermekei ide fognak járni óvodába, iskolába és nagyobb eséllyel fognak ők is a településen maradni és családot alapítani.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	217	127	170,87%
2018	219	126	173,81%
2019	214	131	163,36%
2020	211	127	166,14%
2021	212	143	148,25%
2022	213	154	138,31%
2023	198	153	129,41%
2024	209	150	139,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR (2017-2022.), HREG (2023-2024.)



Magyarbólyon a népesség öregedési indexe az elmúlt öt évben is ezt mutatta, lassan, de folyamatos csökken, ami azt jelzi, hogy településünk népessége fiatalodni kezdett. Ez egy lassú folyamat, de láthatóan beindult.

Az állandó jellegű odavándorlás és elvándorlás egyenlegével (adatunk 2022-ig van) azt kívánjuk megmutatni, hogy a település milyen „vonzerővel” rendelkezik. Az adatból pontos következtetéseket levonni nem lehet, tekintettel arra, hogy nagyjából évente változik a településre költözők és elvándorlók száma. Ez minden bizonnyal összefügg a munkaerő-piaci helyzettel és egyéb megélhetési problémákkal is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-8,80
2018	-12,33
2019	-14,84
2020	19,59
2021	68,77
2022	23,01

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



Természetes szaporodás

A természetes szaporodás mutatójára vonatkozóan is csak 2022. évig bezárólag rendelkezünk hivatalos adattal. Az élveszületések számából kivonva az elhalálozottak számát, kapjuk meg ezt a mutatót, 100 fő lakosra vetítve. Mint az a táblázatból és a diagramból látható, ez a fajta kimutatás is az előregedő település irányába mutat, de elindult a folyamat, amiből látszódik, hogy ha lassan is, de talán elkezdett fiatalodni a településünk.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-6,60
2018	-14,57
2019	-4,57
2020	-20,74
2021	-23,68
2022	-15,34

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



Értékeink, küldetésünk

Településünk legnagyobb értéke sokszínűségében rejlik. A szociális- és egészségügyi ellátás, a kulturális szolgáltatások, valamint a civil szervezetek léte és munkájának minősége mind alapot adhatnak arra, hogy településünkön mindenkinek esélye legyen a jó minőségű szolgáltatásokra, a megfelelő életkörülményekre és kikapcsolódásra.

Magyarbóly Községi Önkormányzata az alábbi küldetést tekinti sajátjának:

A múlt történelmi és természeti értékeit megőrizni fontos feladatunk.

Ezen túlmenően a változások előidézőiként az utókor számára maradandót alkotni és hátrahagyni szintén lényeges küldetés.

Megfelelni a helyi lakosok igényeinek, ugyanakkor világunk változást sürgető kihívásainak is.

A település életét felelősen irányítani, gazdasági, társadalmi és környezeti adottságait minél teljesebb mértékben kihasználva fejlődését elősegíteni és a különböző forrásokat felkutatva cselekedni.

A település gazdasági növekedését felgyorsítani, a lakosság életkörülményeit javítani, úgy, hogy közben megőrizzük a helyi hagyományokat, szokásokat és értékeket, valamint figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, amelyek áthatják a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a település életének alakítása során. A település mindenkié, aki közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbra tenni akarja. A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az életkülönböző területein. Így: a tanulásban, a szociális- és egészségügyi ellátásban, a munkához jutásban, a fizikai környezetben, a közszolgáltatások elérésében. Az önkormányzat évek óta a 9-12. évfolyamon tanulmányokat folytató középiskolai tanulók iskolai közösségi szolgálatának biztosítására együttműködési megállapodásokat köt. A közösségi szolgálat során a diákok tapasztalatot szerezhettek a probléma megoldásról, az együttműködésről, szervezésről, a konfliktuskezelésről, az empátiáról, a kreatív gondolkodásról, a döntéshozásról és a felelősségvállalásról is.

Az önkormányzat az utóbbi években jelentős számú fejlesztést valósított meg, ezzel elősegítve a település fejlődését. Kiemelnénk közülük három olyat, mely mind a mai napig a település javát szolgálja, nem csupán tárgyi, hanem humán, szociális, infrastrukturális fejlesztések ezek:

1. Illocska településsel közösen valósítottuk meg az illocskai szociális otthon felépítését 2012-2013-ban, mely azóta is teltházas kihasználtsággal működik, munkát biztosítva ezáltal több magyarbólyi és illocskai lakosnak, és biztosítja azt a lehetőséget, hogy idős, önmagáról már gondoskodni nem, vagy önállóan már tudó szüleinket biztonságban tudjuk.

2. Szintén közösen, Illocska és Lapáncsa településekkel alapítottuk meg az ILM Nonprofit Kft-t, mely a településeink, és sok már környező település folyékony kommunális hulladékelszállításáról gondoskodik. A közeljövőben új szippantó autóval fog gyarapodni a vállalkozás, mely által még megbízhatóbb és hatékonyabb szennyvízszállítás áll majd a lakosság szolgálatában.

3. Szintén hosszú évekkal korábban, közfoglalkoztatás néven 2012. év óta áll rendelkezésre az önkormányzatok számára ez a foglalkoztatási forma. Ennek elsődleges célja, hogy utat mutat vissza a munka világába azon személyek részére, akiket a munkaerőpiac nem fogadott be, onnan valamilyen oknál fogva kirekesztődtek, vagy munkaerőpiac nem tudott számukra megfelelő lehetőséget nyújtani. A közfoglalkoztatási program azóta is folyamatosan alakul és változik, a kezdetekhez képest a foglalkoztatható személyek száma jelentősen csökkent egyrészt a központi létszámkorlátozás, másrészt a különböző feltételek szigorítása miatt. A hosszú távú közfoglalkoztatás keretében 8 fő dolgozik 2024-ben a településen, ők mindannyian a településért, a településen lakókért dolgoznak, hajtják végre a településgazdálkodás vonatkozásában a sokrétű feladataikat. Feladataikat közvetlenül munkavezetőjüktől kapják, aki szintén az önkormányzat dolgozója, és a polgármesterrel egyeztetni a teendőiket és a feladatokat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Magyarbóly Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket,
- a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel)
- a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT (intézkedési terv) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A Helyi Esélyegyenlőségi Program nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegysége, hanem fontos szerepet tölt be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremti a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosít a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

- **Új Roma Stratégia(2019-2030)**
- **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)**
- **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)**
- **„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)**
- **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)**
- **Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025)**

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Az egyes önkormányzati programok, koncepciók (a költségvetési koncepció, a gazdasági program) a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

A térségi társulási kapcsolódásban Magyarbóly település jól teljesít minden nagyobb megvalósítani kívánt projekt kapcsán, a magasabb számú foglalkoztatás érdekében és a település lakosságának a munkaerő-piacon történő elhelyezkedését segítő programok megvalósításában.

A szociális szolgáltatásokról szóló 1/2022.(I.24.) és a települési támogatások rendszeréről szóló 2/2022.(I.24.) önkormányzati rendeletek célja, a törvényi előírásokon túl, hogy megállapítsa az önkormányzat által, a helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételeinek és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

Célja továbbá, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában legfőképp a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk és szükség esetén azokat módosítjuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi. Az esélyegyenlőség érdekében kedvezmények, mentességek biztosításával enyhíti a szociálisan rászorulókat terheit.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Magyarbóly, Kislippó Illocska, és Lapáncsa Községek Önkormányzatai közösen alapították a Magyarbólyi Óvoda Fenntartói Társulást. A társulás útján ellátott feladat- és hatáskörök: óvodai nevelés, mini bölcsődei ellátás, bölcsődei, óvodai, általános iskolai és szünidei gyermekétkeztetés, munkahelyi étkeztetés, szociális étkeztetés, szociális otthonok részére történő étkeztetés, és egyéb étkeztetés biztosítása. Közösen fenntartott intézmény: a Magyarbólyi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha.

Magyarbóly Községi Önkormányzat tagja a Beremendi Gyermejjóléti- és Szociális Társulásnak. A társulás a gyermekjóléti szolgáltatást, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást ezen társulás útján végzi.

Tagja továbbá a Mecsek-Dráva Regionális Szilárdhulladék Kezelő Rendszer Létrehozását Célzó Önkormányzati Társulásnak, és a Drávamenti Ivóvízminőség-javító Társulásnak, bár utóbbi a

feladatát betöltötte és a megszűntetése folyamatban van. A társulások feladat- és hatásköre a társulási megállapodásokban került meghatározásra.

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik, egy helyen összpontosulnak a feladatok, a felelősségi kört tudatosabban tudjuk kialakítani.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából lényeges statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásainkból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Törekedtünk a teljeskörűsége, adathiány esetén a 2022-es népszámlálás adatait használtuk fel.

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatalarca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben.

A KSH 2022. évről szóló, Háztartások életszínvonala című kiadványa szerint, a szegénységi küszöb havi összege az egyszemélyes háztartásokra vonatkozóan 125 ezerről (2021.) 145 ezerre (2022.), a két felnőttel és két gyermekkel rendelkező háztartások esetében pedig 263 ezerről (2021.) 305 ezer (2022.) forintra emelkedett. Gyakorlatilag minden 10. magyar a szegénységi küszöb alatt él. A szegénységi küszöb alatt élők száma 1 millió 232 ezer fő volt 2022-ben, 76 ezer fővel több, mint 2021-ben. 2022-ben 981 ezer volt a súlyos anyagi és szociális deprivációban élők száma, az előző évinél 29 ezer fővel több.

Az anyagi és szociális depriváció mérésére használt 13 tétel közül a legtöbb embert az egyhetes üdülés hiánya érintette, a lakosság 43,9 százaléka nem engedhette meg magának, hogy egy hétre elutazzon pihenés céljából – állapítja meg a kiadvány, hozzátéve, évről évre kevesebben, de a magyar lakosság közel egyharmada él olyan háztartásban, ahol nem tudnak egy – a havi szegénységi küszöbnek, azaz 125 ezer forintnak megfelelő – egyszeri váratlan kiadást finanszírozni.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján súlyos gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A mélyszegénységben élő családok problémáját azonban nem lehet kizárólag a roma nemzetiségű lakosokra kivetíteni. Sok magyar nemzetiségű család él hasonlóan rossz anyagi helyzetben, sőt egyre több a magyar nemzetiségű, egyedülálló idős személyek megélhetési és lakhatási problémája is. A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő

esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család jelenleg nincs. Azonban előfordul olyan egyedülálló idős lakos, akinek lakhatási körülményei rosszak, közműves víz és villany szolgáltatását a szolgáltató hosszú évekkkel ezelőtt már megszüntette, iskolai képzettsége nincs, soha nem dolgozott és már soha nem is fog, időskorúak járadékából él. Az ilyen tényezők a családok esetében sokkal veszélyesebbek, tekintettel arra, hogy az életvitelt, az ambíció hiányát a gyermekek sokszor „eltanulják” a szülőktől, nem szereznek iskolai képzettséget, szakma hiányában az elhelyezkedési esélyeik romlanak, a szerény körülményekből kimászni nem tudnak, így ők is beleragadnak ebbe a szegény életkörülménybe.

Településünkön a 2022-es népszámlálás alkalmával 24 ember vallotta magát roma/cigány nemzetiségűnek, 67 fő német és 57 fő szerb nemzetiségűnek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

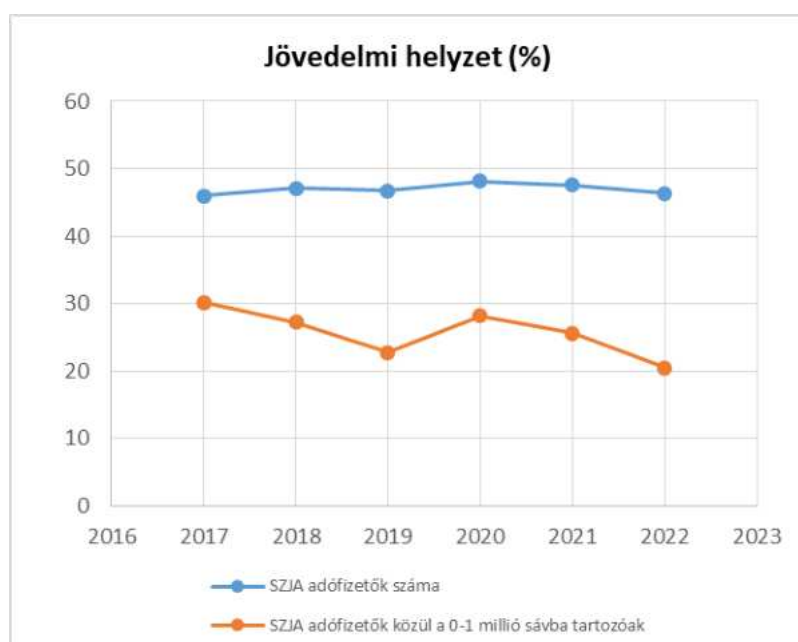
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerőpiacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. Magyarbóly településen a lakosok egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már sokak számára egyre nehezebb. Ennek számos oka van napjainkban (korábban szinte csak a munkanélküliség volt jellemzően), ilyen például az ország gazdasági helyzete, ebből fakadóan az infláció mértéke, az áremelkedések, a szakadék a bérek és az áremelkedések között, a rezsiköltségek. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait felélte, de újabb megtakarításokra csak keveseknél, vagy egyáltalán nincs lehetőség. A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat, de az erre vonatkozó hajlandóság jelentősen csökkent. A településen kb. 360 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetétől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. Kevés olyan lakatlan ingatlan van, ami elhanyagolt, ez nagyban köszönhető a lakásvásárláshoz kapcsolódó állami támogatásoknak (Csok, babaváró, stb.). Míg évekkkel ezelőtt számos eladó ház volt a településen, napjainkban már alig akad eladó ingatlan. Az utóbbi években előfordult, hogy az önkormányzat szükséglakást biztosított olyan rászorulóknak, akiknek háza összeomlott. Fontos, hogy az önkormányzat rendelkezzen legalább egy olyan lakásjellel, ahová ideiglenesen el tudja helyezni azokat a személyeket, akik hajléktalanná válnának otthonuk megsemmisülése miatt.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	46,01	30,14
2018	47,12	27,21
2019	46,75	22,74
2020	48,14	28,18
2021	47,57	25,56
2022	46,39	20,50

Forrás: TeIR, KSH Tstar



3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A Siklói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya meghirdette „nyári diákmunka elősegítése” elnevezésű programot, melyben 16-25 év közötti nappali oktatás munkarendje szerint tanuló diák vehet részt. Az állam teljes, vissza nem térítendő bérköltség-támogatást biztosít a tanulók

foglalkoztatásához. Fontos, hogy a diákok a képzésük ideje alatt, nyári szünetben megtanulják a munka fontosságát és a vele járó felelősséget.

Legfőbb probléma jelen címszó alatt a térség rossz munkaerő-piaci helyzete.

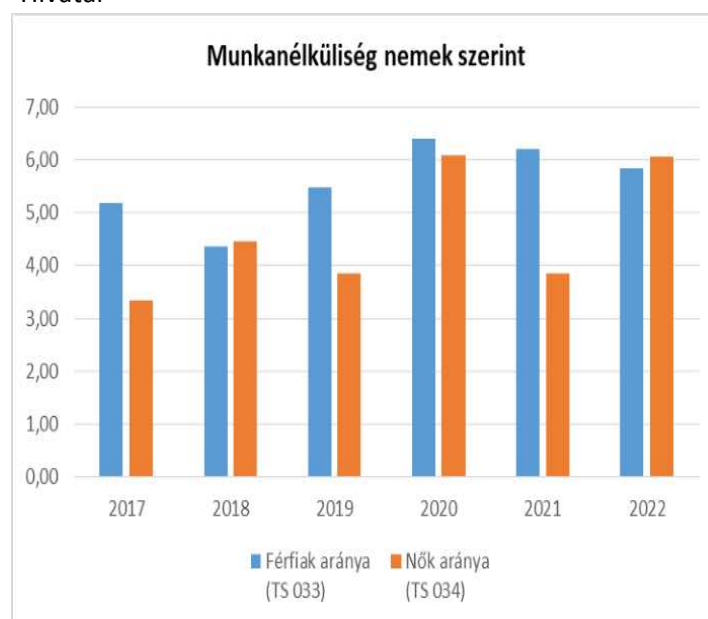
A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedik el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	5,18	3,34	4,26%
2018	4,35	4,45	4,40%
2019	5,48	3,86	4,67%
2020	6,40	6,09	6,25%
2021	6,21	3,86	5,04%
2022	5,83	6,05	5,94%

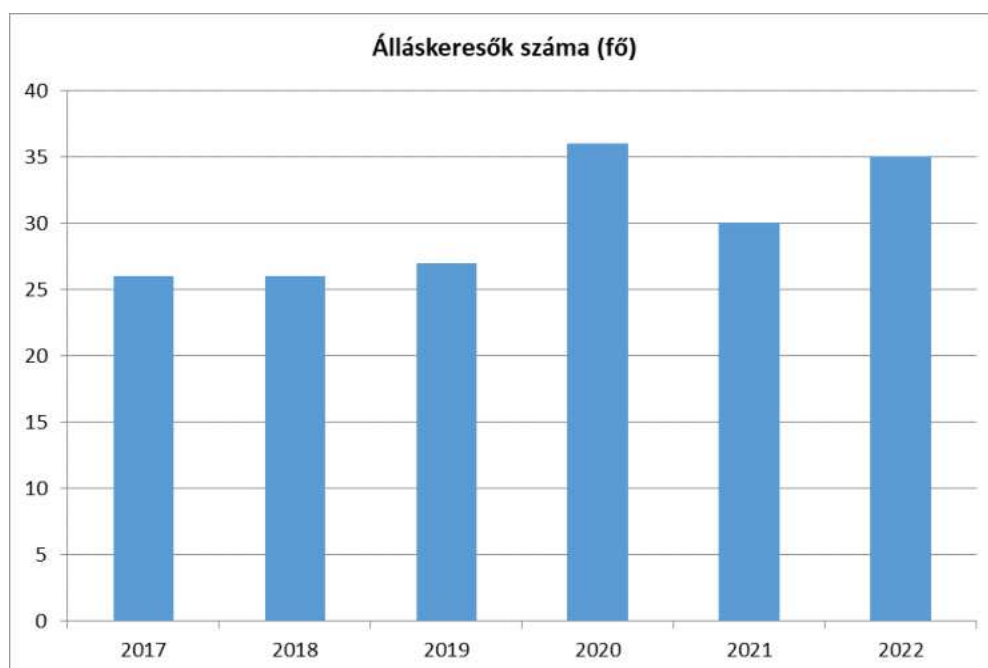
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

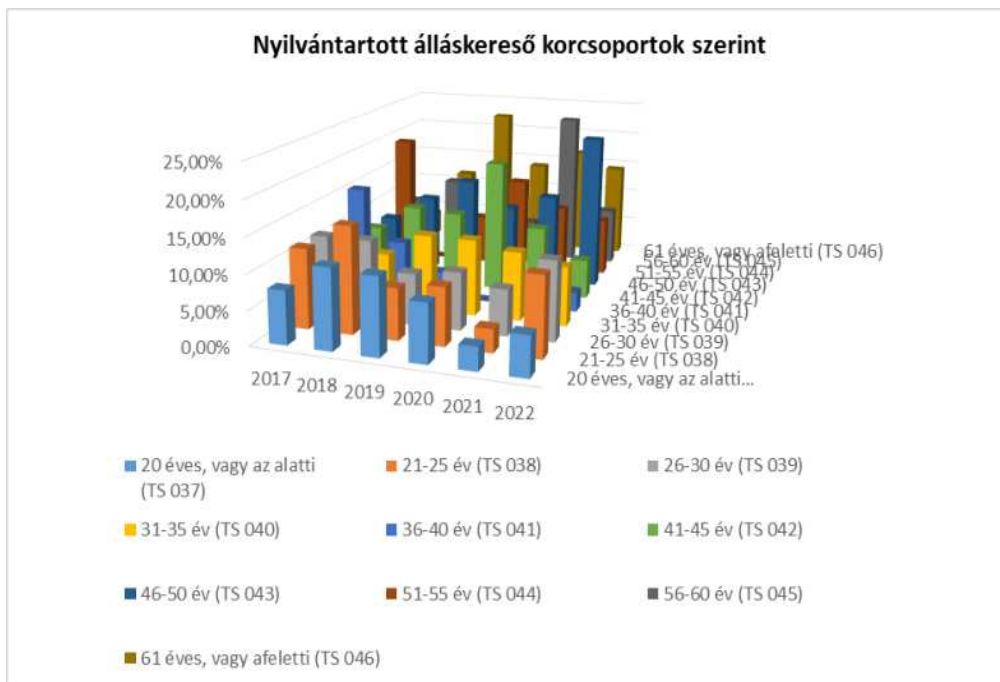


3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	26	26	27	36	30	35
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	3,00	3,00	3,00	1,00	2,00
	%	7,69%	11,54%	11,11%	8,33%	3,33%	5,71%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	4,00	2,00	3,00	1,00	4,00
	%	11,54%	15,38%	7,41%	8,33%	3,33%	11,43%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	3,00	2,00	3,00	2,00	4,00
	%	11,54%	11,54%	7,41%	8,33%	6,67%	11,43%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	2,00	3,00	4,00	3,00	3,00
	%	7,69%	7,69%	11,11%	11,11%	10,00%	8,57%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	2,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	15,38%	7,69%	3,70%	0,00%	3,33%	2,86%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	3,00	3,00	7,00	3,00	2,00
	%	7,69%	11,54%	11,11%	19,44%	10,00%	5,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	3,00	4,00	4,00	4,00	8,00
	%	7,69%	11,54%	14,81%	11,11%	13,33%	22,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	0,00	2,00	5,00	3,00	3,00
	%	19,23%	0,00%	7,41%	13,89%	10,00%	8,57%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	3,00	1,00	2,00	7,00	3,00
	%	7,69%	11,54%	3,70%	5,56%	23,33%	8,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	3,00	6,00	5,00	5,00	5,00
	%	3,85%	11,54%	22,22%	13,89%	16,67%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

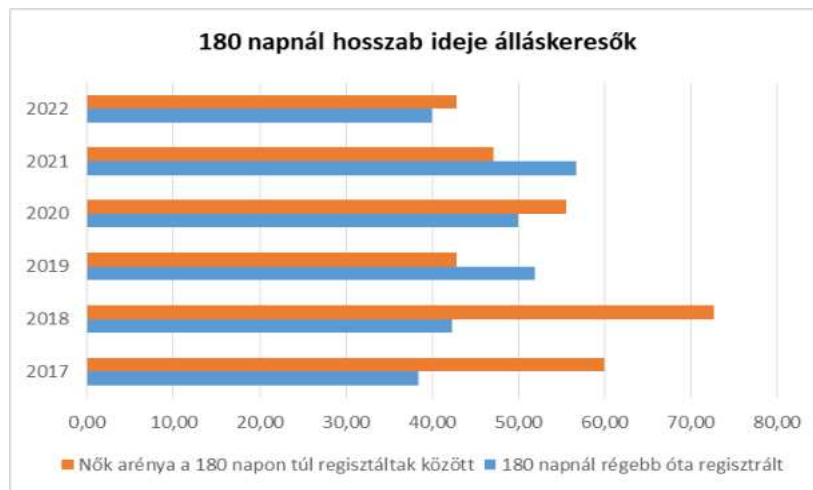




A fenti táblázatból látható, hogy a munkanélküliség korábban leginkább a fiatalabb, 26-30 éves korosztályt érintette és a nyugdíj előtt álló még munkaképes korosztályt. Ez abból adódik, hogy az álláshelyeket az emberek meg akarják tartani, gyakran nyugdíjkor eléréséig dolgoznak benne. 2021-2022 években azonban a legsúlyosabban érintett korosztály már a 46-50 év közöttiek, de továbbra is jelentősnek mondható a fiatalabb korosztály helyzete is. Mivel új munkahelyet ritkán teremtenek, ezért nincsenek megüresedő álláshelyek éveken át. Egy fiatalembernek gyakran hosszú éveket kell várnia, míg végül valahol biztos megélhetést nyújtó álláshelyet talál. A nyugdíj előtti korosztály pedig azért kap nehezen munkát, mert idős, korából adódóan hosszú távon már nem lehet rá számítani, és állóképessége valamint munkabírása sem olyan mint a középkorú munkavállalóké. Hivatalos adatunk ugyan csak 2022-ig van, de 2023-2024-ben több vállalkozás is bővült, települt, így helyben is gyarapodott a munkalehetőségek száma. Legtöbb betanított munka, nem igényel különösebb végzettséget.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	38,46	60,00
2018	42,31	72,73
2019	51,85	42,86
2020	50,00	55,56
2021	56,67	47,06
2022	40,00	42,86

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



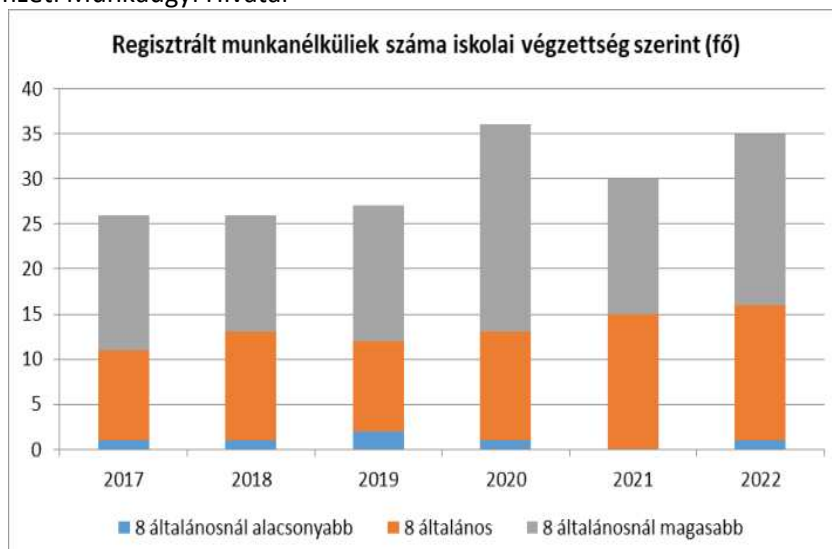
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	26	1	3,85%	10	38,46%	15	57,69%
2018	26	1	3,85%	12	46,15%	13	50,00%
2019	27	2	7,41%	10	37,04%	15	55,56%
2020	36	1	2,78%	12	33,33%	23	63,89%
2021	30	0	0,00%	15	50,00%	15	50,00%
2022	35	1	2,86%	15	42,86%	19	54,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



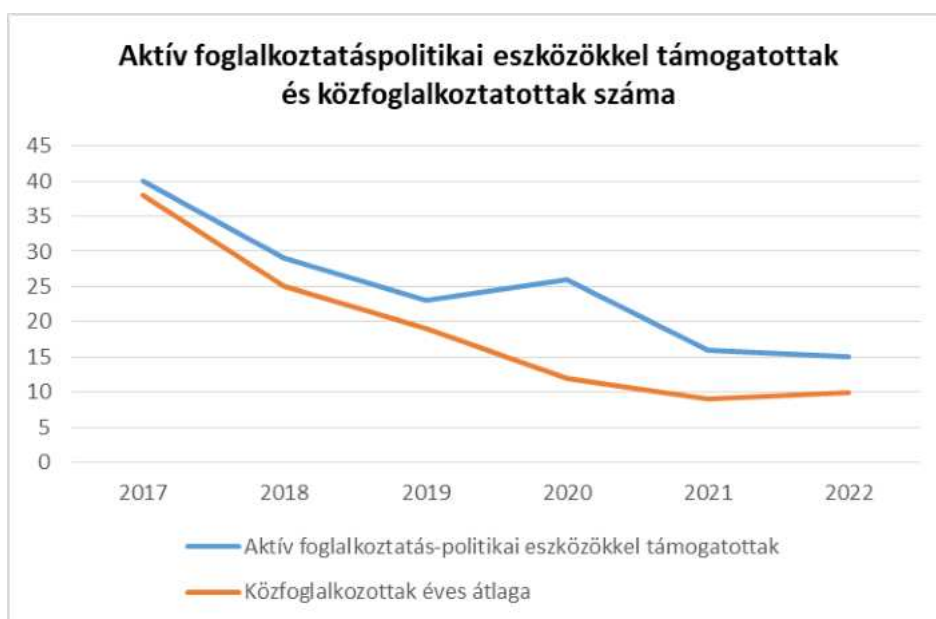
A munkanélküli lakosság kisebb hányada csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A nagyobbik hányadának van valamilyen szakmunkás végzettsége. Az iskolázottság hiánya a generációkon átlátott rossz példára, a szülői ösztönzés hiányára vezethető vissza. A továbbtanulás hiánya képzetlenséghez vezet, az ilyen fiatalok kizárólag segédmunkásként tudnak elhelyezkedni, idegenmunkákat tudnak vállalni.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Legfőbb probléma, hogy a közfoglalkoztatáson kívül, helyben viszonylag kevés a munkalehetőség még úgy is, hogy az utóbbi években azért bővültek a lehetőségek. A községben a közfoglalkoztatásban részt vevők száma az elmúlt éveket tekintve csökkent. Ez a csökkenés jórészt az igényelhető közfoglalkoztatotti létszámkorlát és egyéb feltételek bevezetése miatt (képzettség, korhatár, stb.) Mivel a környező, főbb munkalehetőséget biztosító cégek ún. járatokat biztosítanak, illetve az azonos munkahelyen dolgozók közösen oldják meg a munkába járást, a közfoglalkoztatás nem a leglényegesebb foglalkoztatási forma. A községben székhellyel rendelkezik több helyi cég, mely helyi viszonylatban sok férfi munkaerőt alkalmaz, az utóbbi időben így megnövekedett a munkaképes korú, családfenntartó férfiak foglalkoztatottsága.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	40	38
2018	29	25
2019	23	19
2020	26	12
2021	16	9
2022	15	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

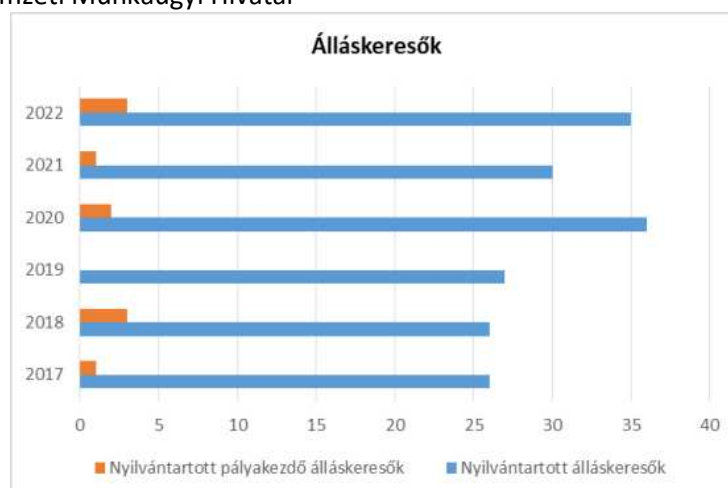
Magyarbóly településen található háziorvosi szolgálat, posta, általános iskola, óvoda, közös önkormányzati hivatal, védőnő. A település könnyen elérhető kerékpárral, mintegy 20-25 perc alatt, illetve autóbusszal, gépjárművel. Naponta négy pár autóbusz közlekedik Magyarbóly felé, illetve Magyarbólyon át Villány felé. Villány a településhez legközelebb eső város. Busszal mintegy 10 perc alatt elérhető, de sokan járnak át kerékpárral is. A megyeszékhelyre, Pécsre a lakosok általában vonattal utaznak. Bevásárlási szándékkal sokan járnak Siklósra és Mohácsra. Itt található több supermarket, orvosi ügyelet és egyéb városi szolgáltatások is. A főváros mindegy 250 km-re fekszik Magyarbólytól. Magyarbólyról Pécsen át közelíthető meg vonattal, kb. három óras utazással, illetve lehetőség van autóbusszos közlekedésre is Villányon át, ez a menetidőt meghosszabbítja, kb. 270 percet vesz igénybe.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	26	1
2018	26	3
2019	27	0
2020	36	2
2021	30	1
2022	35	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Nem elhanyagolható a pályakezdő álláskeresők száma sem. Napjaink egyik fő problémája az, hogy a fiatal generáció tapasztalat és gyakorlat hiányában, valamint álláshely hiányában nem tud a környéken munkába állni. Ennek egyenes arányos következménye, hogy megnő a településről elvándorlók száma, mert a fiatal párok városokba, nagyobb centrumok közelébe költözni a munkavállalás miatt, és itt fognak családot is alapítani.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen nincs ilyen jellegű program. A Siklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának szervezésében van lehetőség eljárni ilyen képzésekre, illetve programokra, melyről az intézmény honlapjáról kapnak a lakosok bővebb információt. Ilyen jellegű programok szervezése egyrészt azért hiúsul meg, mert az érdeklődés csekély, kevés pályakezdő fiatal marad a településen, mert kevés a munkalehetőség.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénység és a munkanélküliség egyik kiváltó oka a szülői rossz minta generációkon keresztül érezhető átvétele. Sokkal nehezebb egy olyan fiatalok személy helyzete, aki a családjában generációkon át a rossz példát látja. Vannak alkoholista, munkanélküli szülők, akiknek már a felmenői is leszakadtak a társadalomból. Ezekben a családokban nincs meg a szülők részéről az ösztönzés, nincs jutalmazva dicsérettel a gyermek, ha jól teljesít az iskolában, nem ösztönzik a továbbtanulásra sem. A legfontosabb cél ezekben a családokban, hogy az iskolából kikerülve a gyermek mielőbb munkába állhasson, abból a célból, hogy a család még egy fő jövedelmével gyarapodhasson. Ezek a gyermekek végzettség és szaktudás hiányában a szülőkhöz hasonlóan csak segédmunkásként, illetve mezőgazdasági munkában tudnak elhelyezkedni. Ezek a munkák általában csak idegymunkák, ezért télen még rosszabbra fordul a helyzet.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén.

A hátrányos megkülönböztetést bizonyítani nagyon nehéz, mivel a mélyszegénységben élők és a romák esetében is sokan közülük alulképzettek, és így sokszor az alacsony képzettség, és nem az etnikai hovatartozás az indok az elutasításnál.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az utóbbi évek, évtizedek digitális eszközök terén bekövetkezett robbanásszerű változása következtében a családok életében mindennapos az Internet, és a különböző okos eszközök (telefon, tablet, számítógép stb.) használata, jelenléte. A közösségi hálózatok megjelenésével a társas érintkezésnek új formája vált hozzáférhetővé az emberek számára. Hihetetlen egyszerűséggel és gyorsasággal kapnak a felhasználók lehetőséget arra, hogy magukról információkat osszanak meg. A digitális eszközök használata a mai ember számára természetes, mindennapos. A mai felnövekvő generáció számára a digitális világ a természetes, mindennapi közeget jelenti. Az ismeretszerzés, tudásépítés és alkalmazás szempontjából a mindennapokban megjelenő, a diákok, tanulók életében jelen lévő hálózati, mobil- és webes eszközök kiemelt szerepet kapnak, az ezzel kapcsolatos ismereteket főleg saját maguk sajátítják el. Az iskolai oktatás során korábban informatika, jelenleg digitális kultúra elnevezésű órákon is hasznos ismereteket, tudást szereznek, fejlesztik az eszközhasználatot, különösen a kommunikációs

eszközök használatát. A digitális kultúra tanulása során a tanulók képessé válnak a digitális környezetben megszerezhető tudáselemek keresésére, szűrésére, rendszerezésére, továbbá tudásépítő folyamataikban való alkotó felhasználására. A digitális kultúra tantárgy elsősorban a digitális kompetenciákat fejleszti. Ezeket a tanuló képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A tantárgy segíti a kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítását és fejlesztését is.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, aktívkorúak ellátása, ápolási díj, települési támogatások.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók (például lakásfenntartási települési támogatás, szociális tűzifa támogatás, stb.).
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani (a szociális rászorultság feltételeit a képviselő-testület állapítja meg).

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat. Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nőtt a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a megfelelő és szükséges támogatások biztosítására.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete szociális rászorultság esetén a jogosult számára az alábbi települési támogatásokat nyújtja:

- a) lakhatási települési támogatás (jegyzői hatáskör)
- b) születési települési támogatás (polgármesteri hatáskör)
- c) házasságkötési települési támogatás (polgármesteri hatáskör)
- d) temetési települési támogatás (polgármesteri hatáskör)
- e) beiskolázási települési támogatás (polgármesteri hatáskör)
- f) iskolakezdési települési támogatás (polgármesteri hatáskör)
- g) eseti települési támogatás (polgármesteri hatáskör)
- h) letelepedési települési támogatás (polgármesteri hatáskör)

Az Szt. 45. §-ában foglaltaknak megfelelően a polgármester a meghatározott szociális rászorultság esetén rendkívüli települési támogatást nyújt az Szt. 7. §-ában foglalt rendelkezéseket is figyelembe véve.

Köztemetést a polgármester rendelhet el és állapíthat meg az Szt. 45. §-ában és 48. §-ában foglaltak figyelembevételével, valamint a rendeletében meghatározott feltételek szerint.

Az önkormányzat minden évben pályázatot nyújt be a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatására. A szociális tűzifa programban elnyert keménylombos fa elsősorban a képviselő-testület által alkotott rendeletben meghatározott jogosultsági feltételeknek megfelelő családok részére nyújt segítséget, csökkentve ezáltal a háztartások tüzelőanyag költségét.

A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közé a falugondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik. A településen 2022 év elején indult el a falugondnoki szolgálat, mellyel bővült a szociális alapszolgáltatások köre.

Álláskeresők támogatása

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) V. fejezete szabályozza az álláskeresők ellátását.

A törvény szerint az álláskereső részére - meghatározott feltételek szerint - álláskeresési ellátásként:

- álláskeresési járadék,
- nyugdíj előtti álláskeresési segély,
- valamint költségtérítés jár.

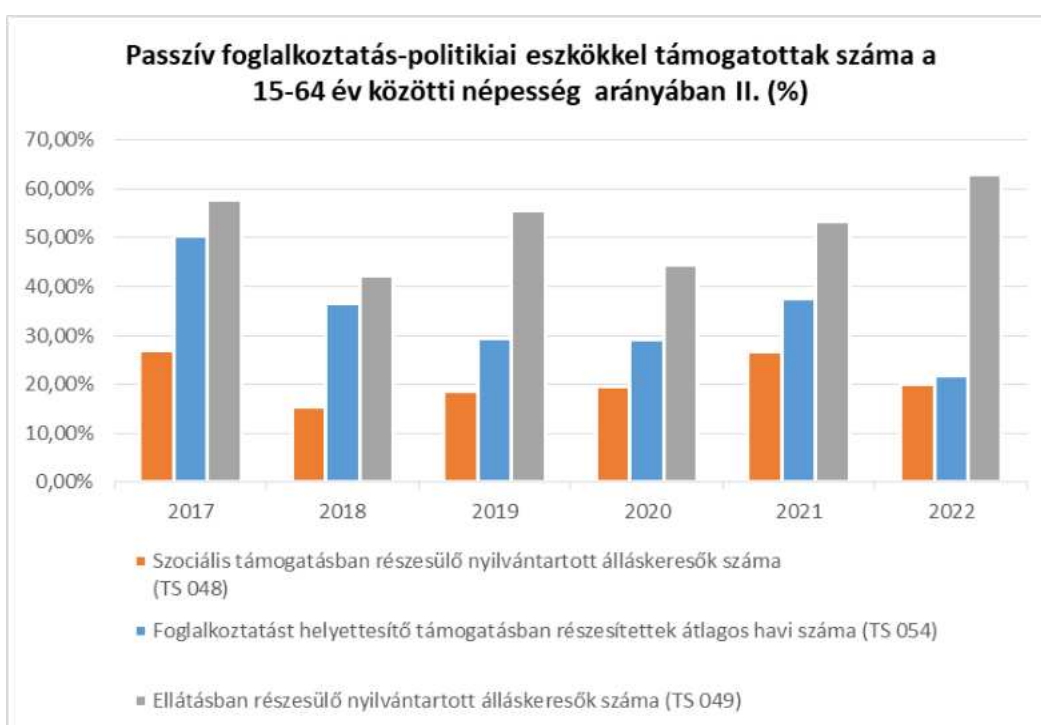
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	26	4,65%	8	30,77%
2018	26	4,85%	7	26,92%
2019	27	5,13%	10	37,04%
2020	36	6,83%	9	25,00%
2021	30	5,42%	8	26,67%
2022	35	6,64%	15	42,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	7	26,92%	13	50,42%	15	57,69%
2018	4	15,38%	10	36,58%	11	42,31%
2019	5	18,52%	8	29,33%	15	55,56%
2020	7	19,44%	11	29,17%	16	44,44%
2021	8	26,67%	11	37,50%	16	53,33%
2022	7	20,00%	8	21,71%	22	62,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0
2019	1
2020	2
2021	2
2022	1



Forrás: TeIR, KSH

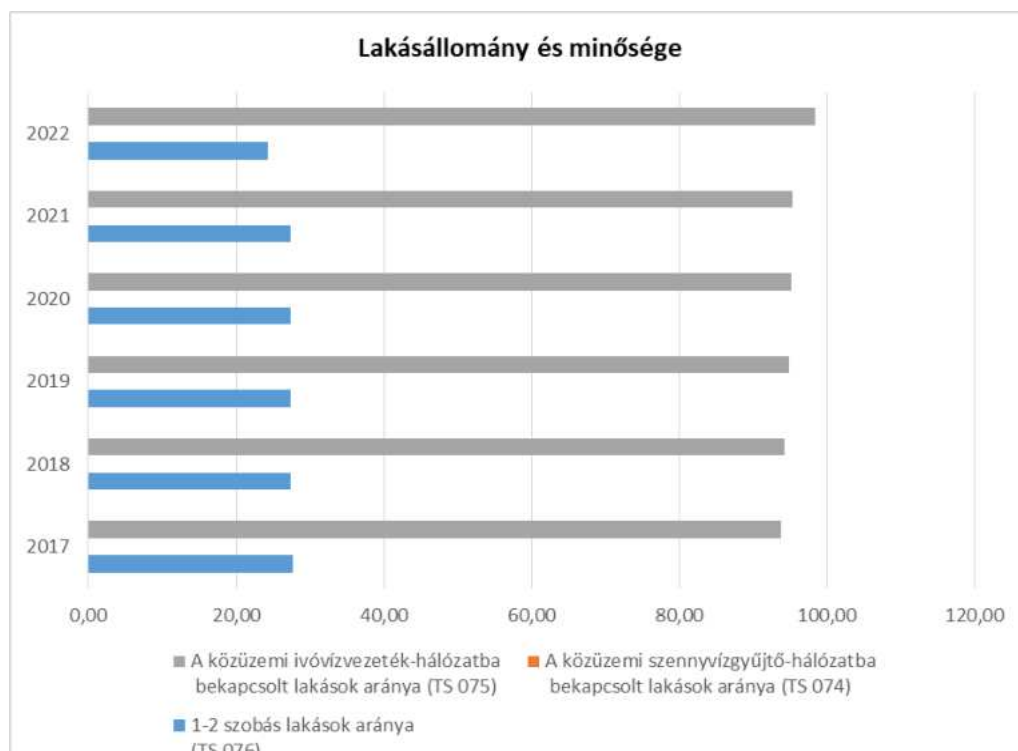
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	369	0	0,00	27,64	0,00	93,77
2018	368	0	0,00	27,45	0,00	94,29
2019	368	0	0,00	27,45	0,00	94,84
2020	368	0	0,00	27,45	0,00	95,11
2021	368	0	0,00	27,45	0,00	95,38
2022	359	0	0,00	24,23	0,00	98,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában 10 lakás van, ebből jelenleg 9 lakott.

A lakások bérbeadása kérelemre történik, a bérbeadásának feltételéről és a bérlő személyéről a mindenkori képviselő-testület határozattal, önkormányzati rendelete alapján dönt.

b) szociális lakhatás

Önkormányzatnak szociális célú lakás állománya nincsen

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan jelenleg nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat a letelepedni vágyókat a letelepedési települési támogatás nyújtásával segíti, melyet az itt élni akarók, folyamatosan igénybe is vesznek.

A támogatás keretében lakás építése, vásárlása esetén az Önkormányzat a letelepedni vágyók részére – a rendeletében meghatározott szociális rászorultsági feltételeket figyelembe véve – letelepedési támogatást nyújt. Minden igénylőnek, aki megfelel a szociális rászorultság szabályozásnak, lakásfenntartási támogatást biztosít (évente kell újra kérelmezni és a rászorultságot vizsgálni). 2023. évben az önkormányzat 7 háztartás részére állapított meg lakásfenntartási támogatást (2 pénzbeli és 5 természetbeni támogatás), 4 kérelmező részére letelepedési támogatást. 2024. évben a szeptember 1. napjáig fennálló lakásfenntartási támogatások száma 8 (3 pénzbeli és 5 természetbeni) az e napig nyújtott letelepedési támogatások száma pedig 3. A TEIR és KSH Tstar adatbázisából az alábbi adatok nyerhetők ki a témában:

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	0
2018	n.a.	0
2019	n.a.	77
2020	n.a.	197
2021	n.a.	186
2022	n.a.	151

Forrás: TEIR, KSH Tstar



A község infrastrukturális feltételei kedvezőek. Villany, víz a lakások többségében van, gáz hálózat a község teljes területén kiépített. Szennyvíz csatorna lefedettség településen még nincs, de kiemelt célja a település vezetésének, hogy a szennyvízcsatorna hálózat kiépítésre kerüljön. A lakások közel 1 %-a tekinthető alacsony komfortfokozatúnak.

Az önkormányzat a tulajdonát képező utak javítását, aszfaltozását folyamatosan, anyagi lehetőségeire tekintettel végzi.

A településen az utóbbi néhány évben jelentősen megnőtt az eladott ingatlanok száma. Míg a korábbi években sok üresen álló, eladó sorban lévő/vagy évekig abban maradó ingatlanok száma magas volt, a Kormány által nyújtott otthonteremtési támogatásoknak (babaváró, falusi csok, stb.) köszönhetően szinte minden ingatlan elkelt, a napjainkban meghirdetett ingatlanok is hamar vevőre találnak.

Annak az oka, hogy egy öreg rossz állapotú ház nem lehet eladni az, hogy a nem helyben lakó tulajdonos az állagmegóvásra, esetleges felújítási munkálatokra nem fordított figyelmet.

A települési támogatások rendszeréről szóló rendelet alapján a képviselő-testület maximum 100.000.- Ft összegű letelepedési támogatást nyújthat azon magyarbólyi lakcímmel rendelkező, a rendeletben meghatározott jövedelmi viszonyoknak megfelelő kérelmező részére, aki Magyarbóly településen ingatlant vásárol/épít letelepedési céllal. A letelepedési támogatás megállapítását és a támogatás összegét az önkormányzat a mindenkori költségvetésének függvényében, a szükséges forrásrendelkezésre állásától teszi függővé.

f) eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Az elmúlt években a valamely közüzemi szolgáltatás felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt. A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, a kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

Komoly probléma továbbá az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok esetében. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Önkormányzatunk szociális rendeletében nem szabályozza az adósságkezelési szolgáltatás jogcímét, azonban minden bajban lévő embernek, családnak igyekszik segíteni települési támogatás formájában. Ezt pénzbeli vagy természetbeni ellátásként nyújtja a rászorulóknak. (pl.: tűzifa, rendkívüli települési támogatás).

A képviselő-testület lakhatási támogatás formájában települési támogatást állapít meg a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség rendszeres fenntartási költségeinek viseléséhez. Az Önkormányzat a lakhatási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában nyújtja víz, gáz és villanyáram fogyasztáshoz.

Településünk közigazgatási területén hajléktalan személy nem él, de van olyan, aki önkormányzati szükséglakásba került, hogy a hajléktalanságot elkerüljék.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Magyarbólyon nincsenek külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Magyarbóly községben szegregátum nem alakult ki.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Magyarbóly községben szegregátum nem alakult ki.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nincs ilyen folyamat.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életevek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a népegészségügyi termékadó bevezetését, a nemdohányzók védelméről szóló törvény szigorítását, az élelmiszerekben lévő transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét, valamint a közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást. A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában. (Forrás: Egészségügyi Ágazati Stratégia).

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágszálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A házi orvos heti öt alkalommal (hétfőtől-péntekig) rendel a felújított orvosi rendelőben. Fogorvosi alapellátás tekintetében Villányhoz tartozunk, a védőnői feladat ellátását 2024-ben vette át az állam. A védőnői szolgáltatnak továbbra is az önkormányzat ad helyet, a szolgálat fenntartása azonban teljes egészében állami kézbe került.

Az ügyeleti feladatok ellátása a Siklói Mikrotérségi Szociális és Gyermejjóléti Intézményfenntartó Társulással kötött ellátási szerződés alapján, a Siklói Központi Orvosi Ügyeleten történik.

A szakellátásokat, illetve az egyéb elvégzendő laborvizsgálatokat kizárólag Siklóson, Mohácson, Pécsen érhetik el a betegek.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Családsegítő Szolgálat és a házi segítségnyújtók biztosítják az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	32	2,17
2018	1	0	0	1	28	2,00
2019	1	0	0	1	29	1,17
2020	1	0	0	1	23	2,41
2021	1	0	0	0	21	3,00
2022	1	0	0	0	17	2,67
2023	1	0	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás 2017-2022: TeIR, KSH Tstar, 2023-2024 helyi nyt.



b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Napjaink népbetegségei közé tartoznak a szív- és érrendszeri megbetegedések, a magas vérnyomás, a magas vércukorszint. Ezek szűrését a házi orvos vizsgálatokkal, tesztekkel és laborminták alapján végzi, majd a megfelelő szakrendelésekre utalja a betegeket. A gyermekbetegségek szűrése már a várandósság ideje alatt elkezdődik. A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok elvégzése, a kötelező védőoltások beadása a védőnő és a házi orvos bevonásával rendszeresen megtörténik. Mára már emelkedő tendenciaként figyelhető meg, hogy a szülők többsége a nem kötelező (ingyenes, vagy térítésköteles) vakcinákat is beadatja gyermekének.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Magyarbóly településen a lakosság számára sajnos egyelőre nem elérhető a fejlesztő és rehabilitációs ellátás.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Magyarbóly a Magyarbólyi Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha főzőkonyhája útján biztosítja az étkeztetést. Az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályok betartásra kerülnek, így sok zöldség (nyers és párolt), illetve gyümölcs van jelen a menüben. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére. Próbálják kerülni a cukor nagymértékű felhasználását. Lehetőség nyílik diétás étkezés igénybevitelére is.

A közétkeztetésre vonatkozó jogszabályi környezet szigorításával 2015. őszétől fel kell tüntetni az étlapon az ételek kalória, energia-tartalmát, a zsír- és szénhidrát-tartalmát, só és cukormennyiségét. Ehhez biztosítanunk kell a szakmai felkészültséggel rendelkező humán erőforrást is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Helyi sportegyesülettel a település nem rendelkezik. A sportpálya karbantartása folyamatos, amit bárki igénybe vehet.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Családsegítő Szolgálat és a házi segítségnyújtók biztosítják az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs szolgáltatások a településen nem elérhetők.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Magyarbóly nem üzemeltet népkonyhát.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A település állampolgárai számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése. Napjainkban azonban egyre nehezebb anyagi befektetés nélkül, vagy csekély anyagi befektetéssel olyan programokat, illetőleg szabadidős tevékenységekre lehetőséget biztosítani, amivel a társadalmi együttélést ösztönözni tudjuk. Szűkös anyagi források miatt kevés olyan önkormányzati szervezésű programot tudunk a lakosságnak nyújtani, amellyel ezeket a célokat megvalósíthatjuk.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színtere az IKSZT. Saját programokon kívül a civil szervezetek üléseinek, próbáinak ad otthont, illetve fórumok, gyűlések helyszínül szolgál.

Azok, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés szintén az IKSZT-ben vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

Magyarbólyban minden évben május 01-én kerül megrendezésre a majális, júniusban a gyermeknap, augusztus vagy szeptember hónapban a falunap. Hagyományossá vált az Adventi műsor és az ezzel egybekötött Adventi vásár megrendezése, melyen az óvodások, általános iskolások lépnek fel. Karácsonyi hangulat, ünnepi fényár, édes illatfelhő várja az adventi vásárra látogatókat, ahol forralt bor, tea, sütemények, és helyben készült lángos fogyasztható. Az IKSZT udvarán pedig helyi és környékbeli kézművesek értékesíthetik karácsonyi díszeket, termékeiket.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat minden rendezvénye nyilvános és széles körben hirdetett, februárban farsang, tavasszal sváb bál, augusztus 20-án a nemzetiségi nap, a sörfesztivál október hónapban, a Márton nap novemberben. A Magyarbólyi Szerb Nemzetiségi Önkormányzatnak egy-egy rendezvénye nyilvános, de létszám korlátos, a többi a szerb közösségnek szól. A Magyarbólyért Egyesület október 01-én, az Idősek Világnapja alkalmából színvonalas műsor keretében köszönti a település idős lakosságát. Az Együtt Egymásért Egyesületben főként nyugdíjasok szerveznek saját körben szabadidős kikapcsolódáshoz programot, de vállaltak már fellépést a falu rendezvényein is egy-egy tánccal, színdarabbal, versmondással. Mindkét civil szervezet részére biztosít az önkormányzat egy helyiséget, ahol tevékenységüket gyakorolhatják, dolgaikat és eszközeiket tárolhatják.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	34	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen élők egyénileg és kisebb csoportokban kiemelkedően jól teljesítenek, de az egymáshoz fűződő viszonyon, az együttműködésen még van mit javítani. A konfliktus helyzetek megoldása is ütközött már problémába, egy-egy elhúzódó sérelem a közösségi élet szervezésének és az együttműködésnek a rovására megy. Az elmúlt egy évben a konfliktus helyzetek száma csökkent, a civil szervezetek és intézményeink próbálnak úgy működni, hogy egymást ne akadályozzák, egymás rendezvényeire ne szervezzenek rá. Ez egy jó kiindulópont lehet ahhoz, hogy teljes értékű és szívből jövő együttműködés alakuljon ki településünkön.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai kézzel foghatóak a településen és környékén. Magyarbóly községen a katasztrófa helyzetek kialakulásánál figyelhető meg a településen az összetartás és segítőkészség. A Magyarbólyért Egyesület tagjai erejükön felül vesznek részt és végeznek fáradtságos és önzetlen munkát a település rendezvényein (legyen az szervezés, lebonyolítás, sütés-főzés, vendéglátás, stb.). Van néhány kreatív és szorgalmas lakó a településen, akik sokat segítenek a rendezvények helyszínének dekorálásában is.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Magyarbólyon soha nem okoztak gondot az etnikai különbségek, mindig éltek roma, német és szerb nemzetiségű családok a faluban, de tiszteletben tartva egymás kultúráját, szokásait, békés az együttélés. A roma családok a saját közegükben mozognak, onnan ritkán szakadnak ki, a települési önkormányzat rendezvényein egy-egy család részt vesz. Az eredeti szerb közösség kis létszámban van jelen a településen, működik szerb nemzetiségi önkormányzat is. A szerb közösség zárkózottabb, ritkán vesznek részt a település rendezvényein, önkormányzati szinten is kifejezetten csak szerb nemzetiségi rendezvényeik vannak. A németek száma az évek alatt ugyan csökkent valamennyit, de még mindig nagy számban vannak jelen a településen. Teljesen integrálódtak a magyar lakosság közé és emellett ápolják saját kultúrájukat és hagyományaikat is. Működik német nemzetiségi önkormányzat is a településen, nyitottak, a német kulturális, vallási hagyományok ápolását is széles körben szervezett programokkal biztosítják, bevonva bármely más nemzetiséget, kapcsolatot teremtve, együttműködést szorgalmazva.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Nem jellemző a településen, az önszerveződések inkább a civil szervezetekbe integrálódtak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem működik, viszonylag kevesen vallják magukat roma nemzetiségűnek.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben,

lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. A legnagyobb problémát az jelenti, hogy a roma családok többsége nem is törekszik a társadalmi kitisztottság megszüntetésére, nem tesznek a köz érdekében, nem próbálnak meg beilleszkedni. Nincsenek ösztönözve a továbbtanulásra, végzettség hiányában csak alacsonyabb rangú munkát tudnak végezni kevés pénzért. Ezáltal anyagi helyzetük rossz, gyakran folyamodnak lopáshoz, egyéb bűncselekményeket követnek el.

A mélyszegénységben élőknel összességében fellelhetők ezek a problémák, nem kizárólag a roma nemzetiségűeknél. Elsődleges céljuk nem az, hogy megfelelő egzisztenciát alakítsanak ki maguknak, hanem általában az, hogy minél több szociális juttatást megkapjanak.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
A lakossági adósságállomány újratermelődése	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése, támogatások nyújtása.
Eladósodás	Figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében.
Anyagi okok miatti fűtési nehézségek	Szociális tűzifa pályázat benyújtása, a rászorulóknak tűzifával való segítése.
Hivatalos ügyek intézésének nehézségei	Az Önkormányzati Hivatalban történő segítségadás, tanácsadás, hivatalos papírok kitöltésében segédkezés.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer (önkormányzati és társulás keretében) különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység, köznevelési, egészségügyi, szociális hálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. A településen így a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben és szakmai programban jelen van.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
	Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	440	474	914	48,14%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				2,74%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	58	69	127	6,35%	7,55%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	10	24	1,53%	1,09%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan

feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

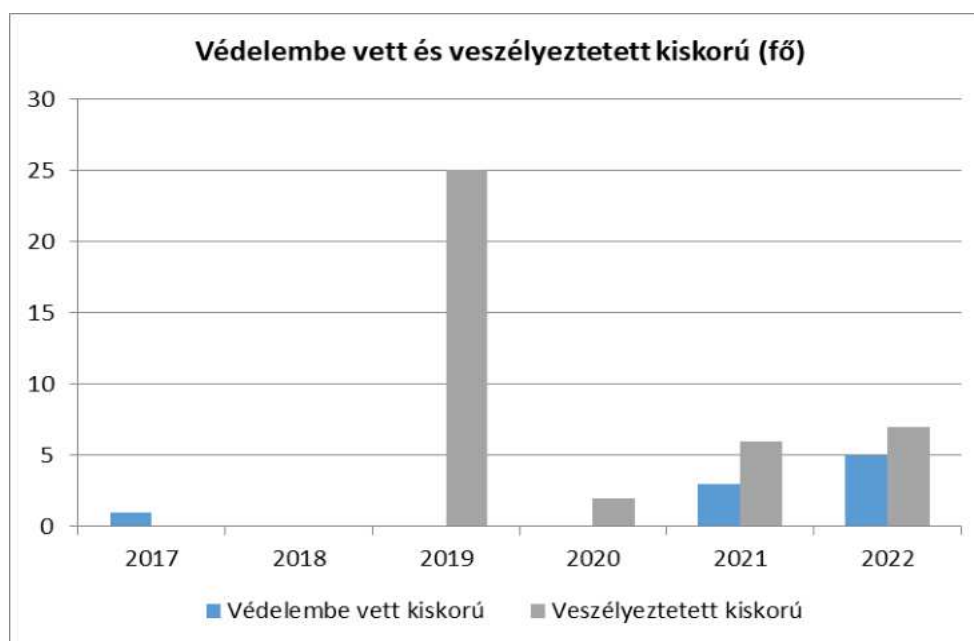
- a) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családbafogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) az átmeneti nevelésbe vétel,
- f) a nevelésbe vétel,
- g) a nevelési felügyelet elrendelése,
- h) az utógondozás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

A gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat-és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, és a gyámhatóság gyakorolja.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	1	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	25
2020	0	2
2021	3	6
2022	5	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar



b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

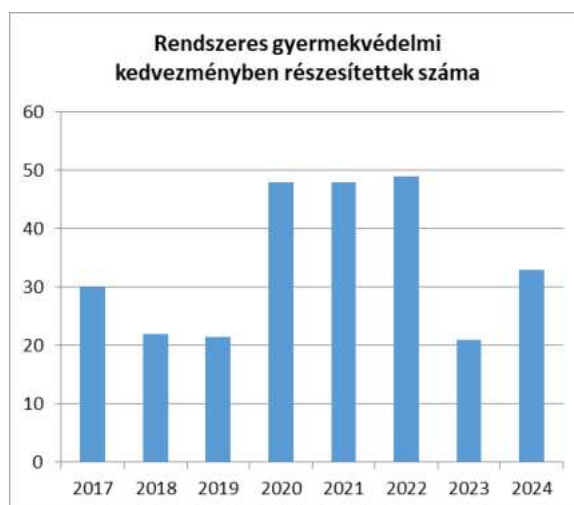
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A Gyvt. 19. § (2) bekezdése alapján a gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap (28.500,- Ft) összegének a 245%-át (69.825,- Ft), ha a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos vagy a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, a szociális vetítési alap (28.500,- Ft) összegének 225%-át (64.125,- Ft) az *a*) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

A jogosultsági feltételek teljesülése esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság 1 év időtartamra állapítható meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretei között a gyermek kedvezményes étkeztetésre, normatív tankönyvtámogatásra, valamint egyéb jogszabályban meghatározott esetleges kedvezményekre jogosult.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	30
2018	22
2019	22
2020	48
2021	48
2022	49
2023	21
2024	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

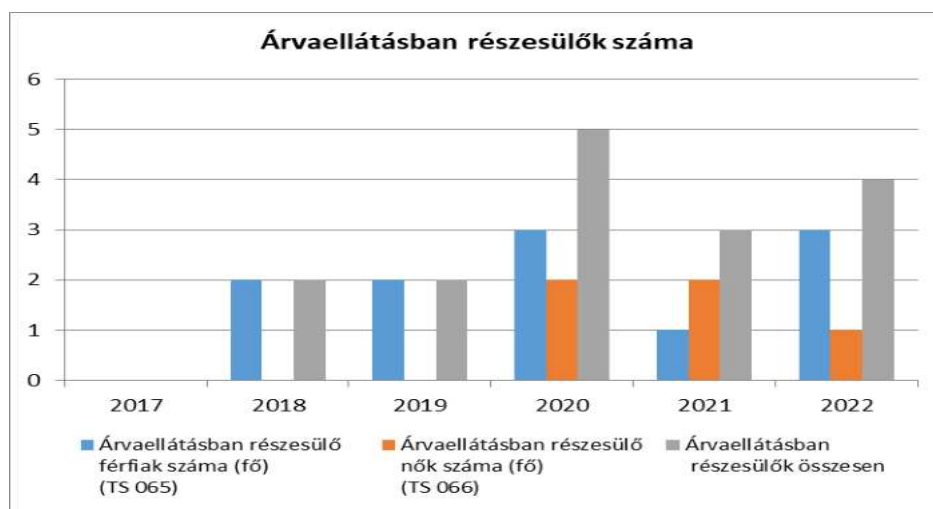
A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fenn áll, tárgyév augusztus hónapjára és november hónapjára tekintettel alapösszegű, 6.000,- Ft pénzbeli támogatást folyósít. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelők részére ez az összeg 6.500.-Ft.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az

átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	2	0	2
2019	2	0	2
2020	3	2	5
2021	1	2	3
2022	3	1	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

A gyermekétkeztetést Magyarbóly Község Önkormányzata a Magyarbólyi Óvoda Fenntartói Társulás fenntartásában működő Magyarbólyi Óvoda - Magyarbóly, Damjanich u. 7. szám alatti - főző konyháján keresztül biztosítja az általános iskolás és óvodás gyermekek, valamint a mini bölcsődébe járó gyermekek részére. Az iskolás gyermekek az iskola menzáján, az óvodások és mini bölcsődések az óvoda épületében veszik igénybe az étkeztetést.

A gyermekétkeztetés térítési díját, illetve a mini bölcsődei gondozási díja a Magyarbólyi Óvoda Fenntartói Társulásban részt vevő települések esetében Magyarbóly Község Önkormányzat

Képviselő-testületének a 8/2021.(V.28.) számú önkormányzati rendelete szabályozza. Azon mini bölcsődei gondozásban, óvodai nevelésben részesülő, valamint az általános iskola 1-8. évfolyamán nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanulói esetén, akik a mindenkor hatályos Gyvt. rendelkezései alapján térítési díjkedvezményre nem jogosultak, az étkeztetésért a rendeletben meghatározott összegű térítési díjat kell fizetni. A mini bölcsődei gondozásban részt vevő gyermekek esetében valamennyi (reggeli, tízórai, ebéd, és az uzsonna) étkeztetési forma, az óvodai ellátásban részt vevő gyermekek esetében szintén valamennyi (tízórai, ebéd és uzsonna) étkeztetési forma igénybevétele kötelező. Az általános iskolás gyermek számára nem kötelező valamennyi étkezési típust igénybe venni, de az étkeztetés igénybevétele esetén a főétkezésről lemondani nem lehet.

A gyermekétkeztetés személyi térítési díja azonos az intézményi térítési díj összegével, amely összeget az intézményvezető a hatályos jogszabályoknak megfelelő kedvezmények és mentességek figyelembe vételével állapít meg.

A Gyvt. 21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani * a) * a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, ad) * olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy ae) nevelésbe vették; b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy bb) nevelésbe vették; c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el; d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha da) nevelésbe vették, vagy db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül; b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben; c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben. (3) Az (1) bekezdés a) pont ac) alpontja és (2) bekezdés b) pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni a) a tizennyolc éven aluli, b) * a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, illetve szakképzésben részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-
2024	1	38	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



A védőnői szolgáltatás a településen úgy működik, hogy a Pécsi Tudományegyetem által foglalkoztatott védőnő alá tartoznak a vidéki gyermekek is.

A védőnőhöz családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvosi szolgálat a védőnői szolgálathoz hasonlóan úgy működik körzetünkben, hogy a magyarbólyi háziorvos jár ki Illocska, Lapánca és Kislippó településre heti két alkalommal rendelést tartani. Fenti adatok a Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatal Magyarbólyi Kirendeltségének egészére vonatkozik, a háziorvos településre vonatkozó adatokat nem tudott szolgáltatni, mert a doktor egy praxisban látja el az összes települést. Az ellátott gyermekek száma minden évben az ellátottak közel felét teszi ki.

4.3.2. számú táblázat – Gyermeorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermeorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	0	0
2024	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Magyarbóly Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatást a Beremendi Gyermekjóléti és Szociális Társulás (7827 Beremend, Szabadság tér 1.) tagjaként a Beremendi Alapszolgáltatási Központ Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: szolgálat) útján biztosítja.

A szolgálat a gyermekjóléti szolgáltatást a szülő, más törvényes képviselő kérelmére, a Gyvt.-ben felsoroltak, valamint a jegyző, a gyámhivatal vagy bármely állampolgár - a gyermekek veszélyeztetettségére utaló - jelzése alapján végzi. A kérelmet előterjeszteni, illetve a jelzést megtenni közvetlenül a szolgálatnál lehet. A szolgálat vezetője - külön eljárás nélkül - biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja az Szt. 64. §-a szerinti családsegítés feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzését, a krízishelyzet megszüntetését, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosít. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja továbbá a Gyvt. 39. §-a és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat: a szolgáltató működési területén

a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítását. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (családgondozás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

A szolgálat tevékenysége elsődlegesen a személyes kapcsolattartásra épül. A szolgálat által nyújtott valamennyi szolgáltatás térítésmentes. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, kivéve az együttműködésre kötelezett személyeket, akik számára kötelező. A kapcsolattartás a szolgáltatást igénybe vevőkkel elsősorban személyesen találkozással (családlátogatás, ügyfélfogadás) valósul meg, de levélben, telefonon és e-mailben is történhet a kommunikáció. A kapcsolattartás minden formájára kötelező a titoktartás és az adatvédelmi jogszabályok betartása. A szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás a szolgáltatónál vagy az igénybe vevő otthonában, tartózkodási helyén történik. A személyes segítő kapcsolat helyszíne a problémától függően lehet: - a kliens lakása, tartózkodási helye, - a szolgáltató székhelye, területi irodája, - amennyiben a kliens állapota szükségessé teszi, a gondozás kizárólag tartózkodási helyén is történhet. Az ellátás igénybevétele az szolgálat ügyfélfogadási idejében történik.

Egy szakember végzi Magyarbóly, Illocska, Lapánca és Kislippó településeken a gondozási feladatokat. Hetente egy alkalommal, szerdai napon a magyarbólyi hivatalban is kapcsolatot tart az érintett személyekkel és családokkal, valamint tájékoztatja a hivatal aljegyzőjét a felmerült problémákról.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek napközbeni ellátását a Magyarbólyi Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola, az Óvoda, illetve a Vigyáz-Lak Mini Bölcsőde biztosítja. A felsorolt intézményekbe jár a Nagyharsányi Közös Önkormányzati Hivatal Magyarbólyi Kirendeltségéhez tartozó településeken élő gyermekek többsége. Néhány éve elindult egy „divathullám”, melynek következtében elkezdtek a szülők a gyermekeiket más települések iskoláiba járatni. Egyik évben emiatt nem indult első osztály. Szerencsére azóta ez a szokás elmaradozott, már csak egy-egy olyan család maradt, aki máshová viszi gyermekét, ezáltal újra feltöltődtek az osztályok is. Ebben szerepet játszik az is, hogy Magyarbóly település önkormányzata iskolakezdési támogatásként 100.000 Ft támogatást nyújt azon szülők részére, akik gyermeke az első osztályt Magyarbólyon kezdi meg. Az önkormányzat és az iskola együttműködve, a szülők bevonásával igyekeznek ezt a jelenséget megállítani, azért, hogy legalább a négy településen lakóhellyel rendelkező tanulók a helyi iskolába járjanak.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	5	5
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7
2021	7	7
2022	7	7
2023	7	6
2024	8	7

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	5	5	0	0
2018	0	0	0	0	7	7	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0
2023	0	0	0	0	7	6	7	6
2024	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

f) gyermekvédelem;

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

2013. szeptember 1-jei hatállyal a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a Gyvt.-ben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fenn áll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony (az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtehető önkéntes nyilatkozattal történik),

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül, legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ,

- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek - (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakókörülmény) legalább kettő fennáll.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fenn áll, tárgyév augusztus hónapjára és november hónapjára tekintettel emelt összegű (6.500,- Ft) pénzbeli támogatást folyósít. A támogatás kifizetése nem az önkormányzat költségvetését terheli, 100%-ban állami finanszírozás, melyet a központi költségvetés biztosít.

A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelemben vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmazottan hátrányos helyzetűnek.

A gyermekjóléti szolgálattal kapcsolatos teendőket és a családsegítéssel kapcsolatos feladatokat is egy-egy családgondozó látja el Magyarbóly, Kislippó, Illocska és Lapáncsa községekben, illetve Beremenden és Siklóson hetente egy alkalommal pszichiáter is elérhető.

Magyarbóly településen az életvezetési problémák, anyagi nehézségek, családon belüli konfliktusok és iskolai hiányzások jelentetik a fő problémákat.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer.

A gyermekvédelmi rendszer fontos eleme, a jelzőrendszer megfelelő hatékonyságú működése. A Családsegítő Szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A cél, hogy a szakemberek feladatukat ellátva, egymás munkáját kiegészítve segítsék a gyermekek veszélyhelyzetbe kerülésének megelőzését, illetve a veszélyeztetett gyermekek ellátását. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb problémamegközelítése és helyzetelemzése indokolt. Ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A helyi jelzőrendszer tagjai (az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei: védőnő, házi orvos, a hivatal ügyintézője, jegyző, családsegítő) törekszenek az együttműködésre. Mivel viszonylag kis lélekszámú településről van szó, a személyes kapcsolatok nem elhanyagolhatóak. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják. A családokban jelentkező nevelési problémákat legkorábban (a gyermek életkorának megfelelően) a védőnő és az oktatási intézmények észlelik. Kiemelt szerepe és felelőssége van tehát ezen intézmények pedagógusainak, gyermekvédelmi felelőseinek és a védőnőnek.

A jelzőrendszer területünkön is működik, tagjai állandó kapcsolatban vannak egymással, együttműködésük hatékonynak, eredményesnek mondható. Az esetkonferenciákon a meghívott szakemberek többsége részt vesz, és minden szakember törekszik a gyermekek érdekében a saját területén a lehető legjobb megoldási javaslattal élni a felmerült problémák megoldására. A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A definiált veszélyeztetettség - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének. Sajnos az a tapasztalat, hogy nem mindig élnek jelzési kötelezettségeikkel az érintettek, így előfordul, hogy néhány probléma csak később jut tudomásra más fórumon keresztül, pl. a szomszéd vagy a hivatal teszi meg a jelzést.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás, a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya tapasztalhatóak.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak, anyaotthon, családok átmeneti otthona, településünkön nem működik.

Otthon hiányában a szolgálat családgondozója biztosítja az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok és személyek szociális és mentálhigiénés ellátását.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport- és szabadidős, szünidős programokhoz a gyermekek csak saját vagy iskolai szervezésben, illetve korlátozottan Magyarbóly Község Önkormányzata, a Német

Nemzetiségi Önkormányzat és a településen lévő civil szervezetek által szervezett programokhoz férnek hozzá. A település önkormányzata szűkös anyagi forrásai miatt szünidős programokat nem, vagy csak nagyon ritkán tud szervezni. A gyermekek sportolási lehetősége a település futball pályájának és az iskola sportpályájának, tornatermének használatával lehetséges.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Szünidei étkeztetés: A Gyvt.) 21/C. § (1) bekezdés a) pontja alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. A 21/C.§ (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a bölcsődében, mini bölcsődében, bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A tavaszi, nyári, őszi és téli szünidei étkezést átlagosan 10-12 gyermek veszi igénybe, ennek száma függ a hátrányos helyzetű gyermekek számától és a szünet típusáról. 2024. nyári szünetében például 20 gyermek részére biztosította a szünidei étkeztetést az önkormányzat. A szülők tájékoztatására - szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B § (1) bekezdésében foglaltak szerint, május 15-ig, illetve szeptember 15-ig sor került. A tájékoztatással egy időben a szülők részére megküldésre került a szünidei gyermekétkeztetés igényléséhez szükséges nyilatkozat, az ellátásra jogosult gyermekei számának megfelelő példányszámban. Minden egyes szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon (hirdetmények) a jogosultak figyelmé felhívásra került a szünidei gyermek étkeztetéséről, annak időtartamáról és helyszínéről. Sajnos a részletes tájékoztatás ellenére sem igényli minden jogosult szülő az ingyenes étkezést.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat által szervezett programokon a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek egyaránt részt vesznek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés a szolgáltatások nyújtása kapcsán nincs, és nem is volt soha jellemző. Az egyenlő bánásmód elve minden tekintetben érvényesül.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkriminációról a hátránykompenzáló juttatások, illetve szolgáltatások kapcsán, az ellátórendszer keretein belül nincs tudomásunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, (látási, hallási) értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebkvt. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. Az Szt. rendelkezése szerint nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

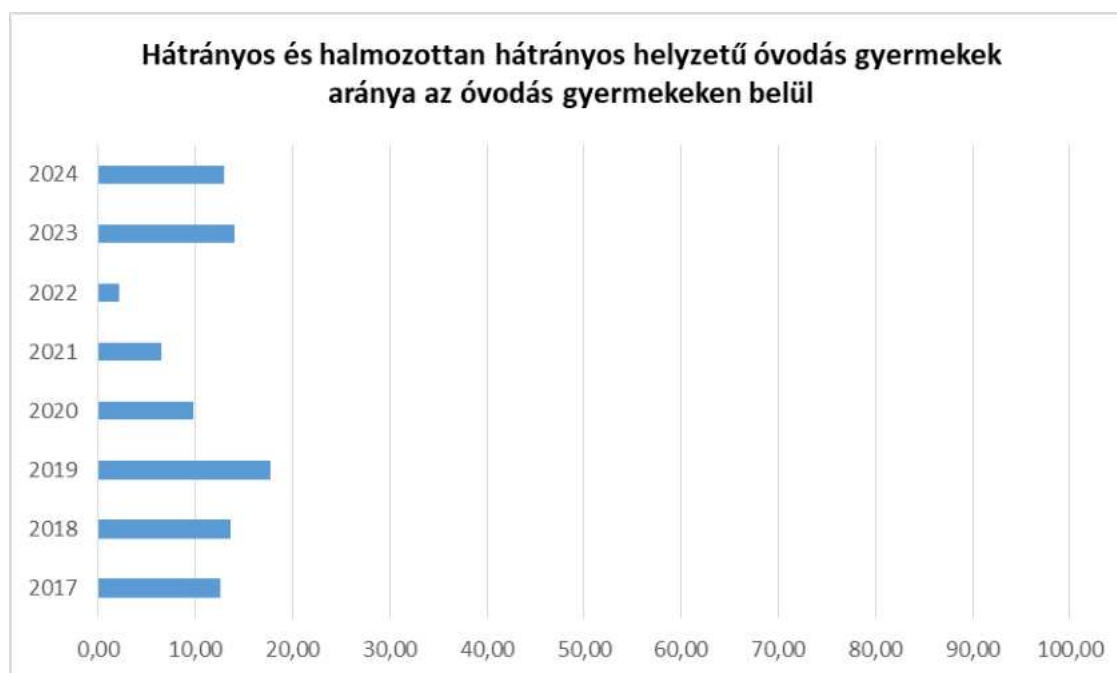
- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek nevelését a köznevelési intézmények vállalják.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda, megbízással logopédust alkalmaz. A Magyarbólyi Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskolában egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	32	4	12,50
2018	44	6	13,64
2019	51	9	17,65
2020	41	4	9,76
2021	46	3	6,52
2022	46	1	2,17
2023	50	7	14,00
2024	46	6	13,00

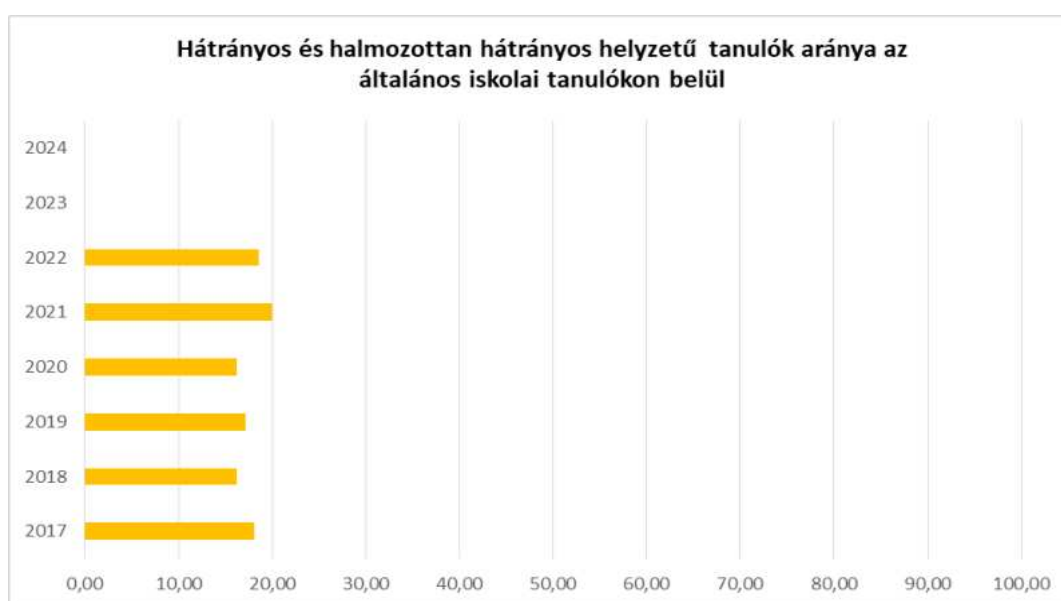
Forrás: TeIR, KSH Tstar, intézményi adatok



4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	84	15	18,07
2018	82	13	16,25
2019	72	12	17,14
2020	76	12	16,22
2021	85	17	20,00
2022	80	15	18,52
2023	81	n.a.	
2024	91	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés



4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóik számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	7	3
2018	6	3
2019	6	4
2020	13	0
2021	21	0
2022	15	6
2023	15	6
2024	21	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

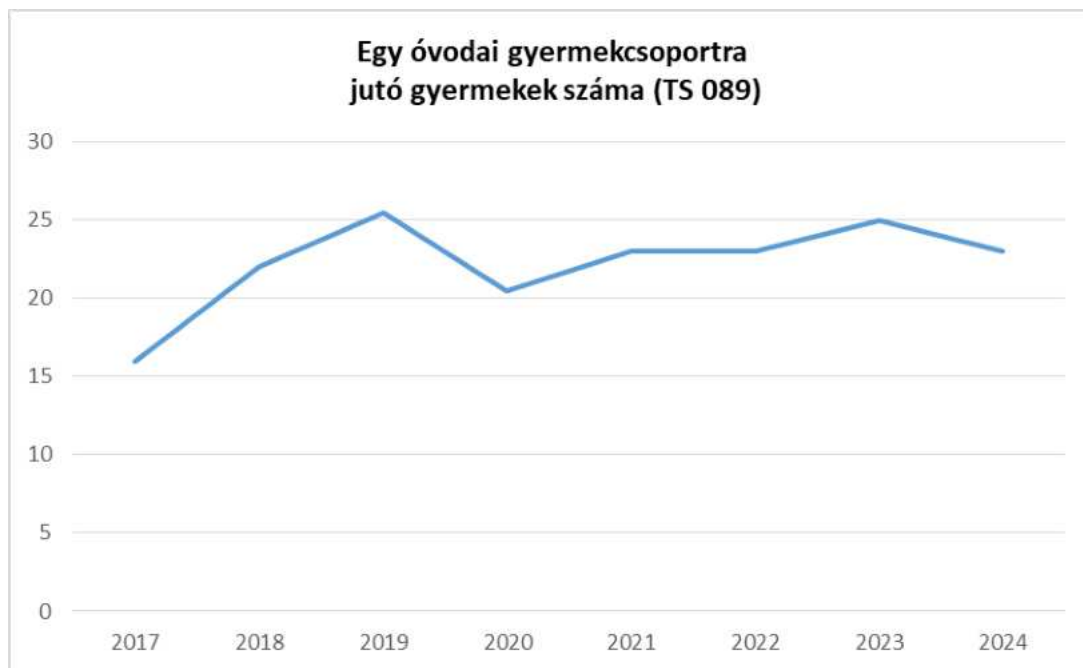
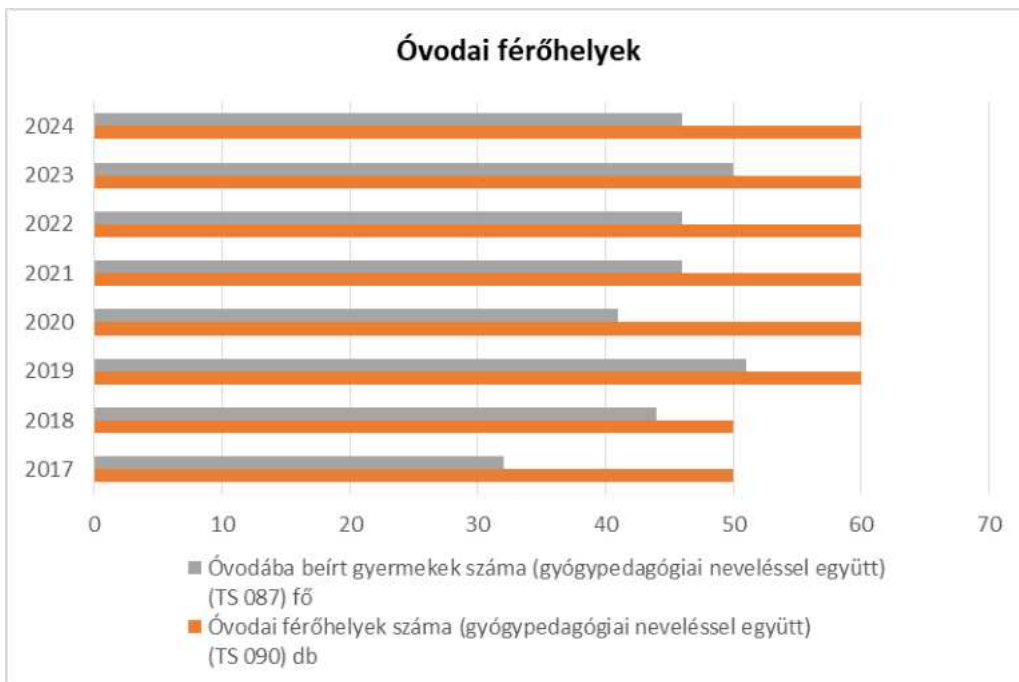
Az óvodába 4 településről, Magyarbóly, Illocska, Kislippó és Lapáncsa településekről járnak gyermekek. Az intézménybe felvehető maximális gyereklétszám a megnövekedett igények miatt már 60 fő. Helyhiány miatt még soha nem kellett gyermek felvételét elutasítani.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	0	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	4	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	60	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje	6h	16:30h
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	
Gyógypedagógusok létszáma	-	
Dajka/gondozónő	3	
Kisegítő személyzet	3	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	2	50	1	32	0	0	16
2018	n.a.	2	50	1	44	0	0	22
2019	n.a.	2	60	1	51	0	0	26
2020	n.a.	2	60	1	41	0	0	21
2021	n.a.	2	60	1	46	0	0	23
2022	n.a.	2	60	1	46	0	0	23
2023	n.a.	2	60	1	50	2	0	25
2024	40	2	60	1	46	2	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, intézményi adatok



4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)

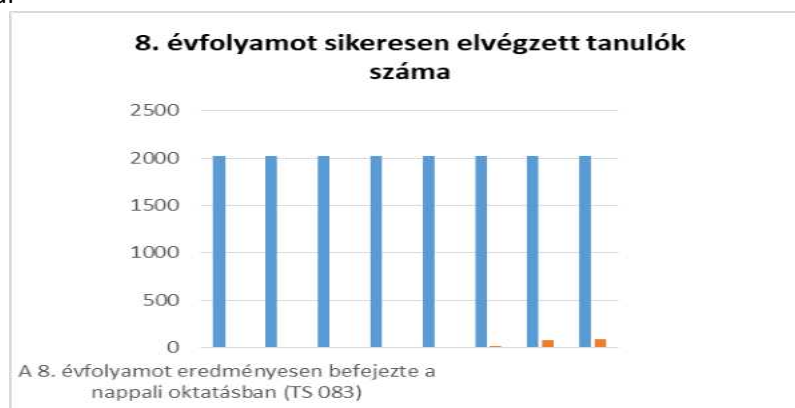
	db	db	db	fő	%
2017	0	7	1	11,86	39,76
2018	0	7	1	11,43	43,75
2019	0	6	1	11,67	44,29
2020	0	6	1	12,33	39,19
2021	0	7	1	12,14	38,82
2022	0	7	1	11,57	34,57
2023	0	8	1	n.a.	n.a.
2024	0	8	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	11
2018	5
2019	10
2020	11
2021	9
2022	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar



c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A gyerekek között hátrányos megkülönböztetés nem történt. A magyarbólyi gyerekek által látogatott oktatási és nevelési intézményekben szegregáció kialakulásáról az Önkormányzatnak nincsen tudomása.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

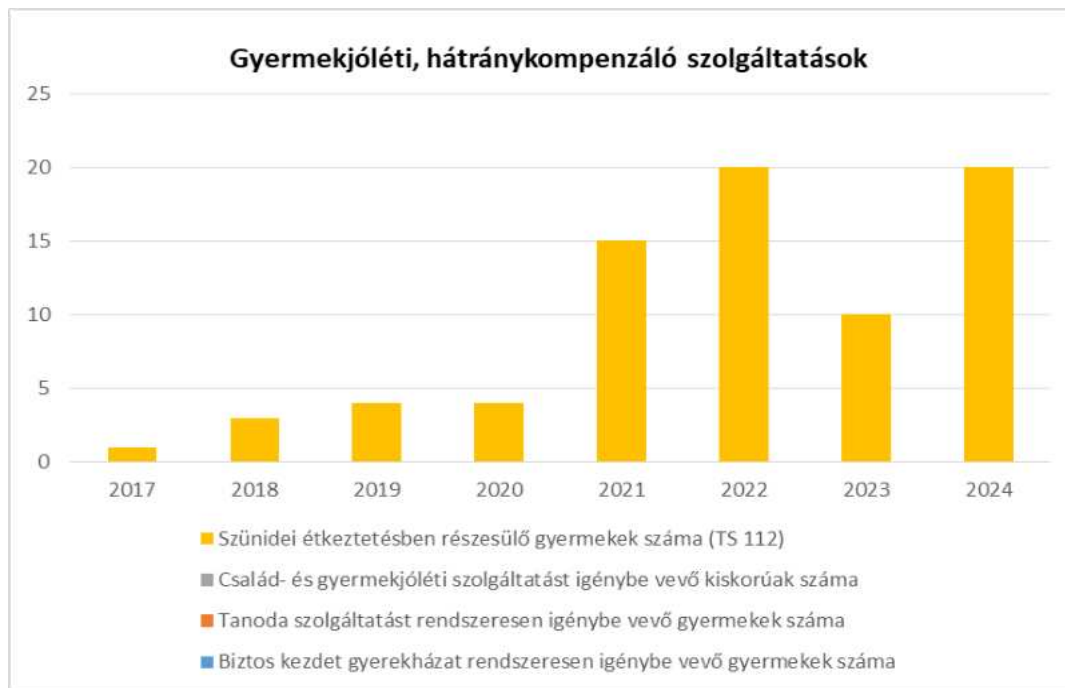
A településen általános iskola, működik. A szabad iskolaválasztás joga miatt az Önkormányzat nem szól bele, hogy ki hová járattja a gyermekét. Az intézmény jól felszerelt és szakmailag nagy tudású pedagógusokkal rendelkezik. Hátrányos helyzetű megkülönböztetésről, jogellenes elkülönítésről és szegregáció kialakításáról az oktatás és képzés területéről nincsen tudomásunk.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatás, szolgáltatás nincs a településen.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	1
2018	n.a.	n.a.	n.a.	3
2019	n.a.	n.a.	n.a.	4
2020	n.a.	n.a.	n.a.	4
2021	n.a.	n.a.	n.a.	15
2022	n.a.	n.a.	n.a.	20
2023	n.a.	n.a.	n.a.	12
2024	n.a.	n.a.	n.a.	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok



4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
Elszegényedés jelei	Óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé.
Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	A jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, jegyző) felé.
Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	Minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni.
Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.	Iskolai és védőnői ösztönzés a továbbtanulásra.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,

- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén

- szociális biztonság területén,

A munkavisztonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv 12. §-a előírja, hogy a munkavisztonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat a más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával.

Hátrányos megkülönböztetés az önkormányzatnál foglalkoztatott közfoglalkoztatott nőket nem éri, hiszen elvünk, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér jár.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Az Önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezik a nők esélyegyenlőségi problémáinak tekintetében.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

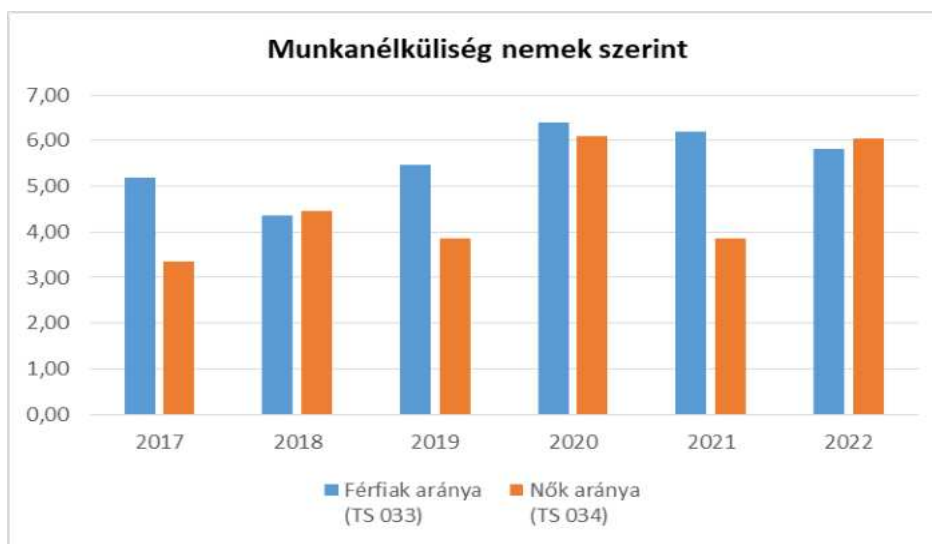
A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

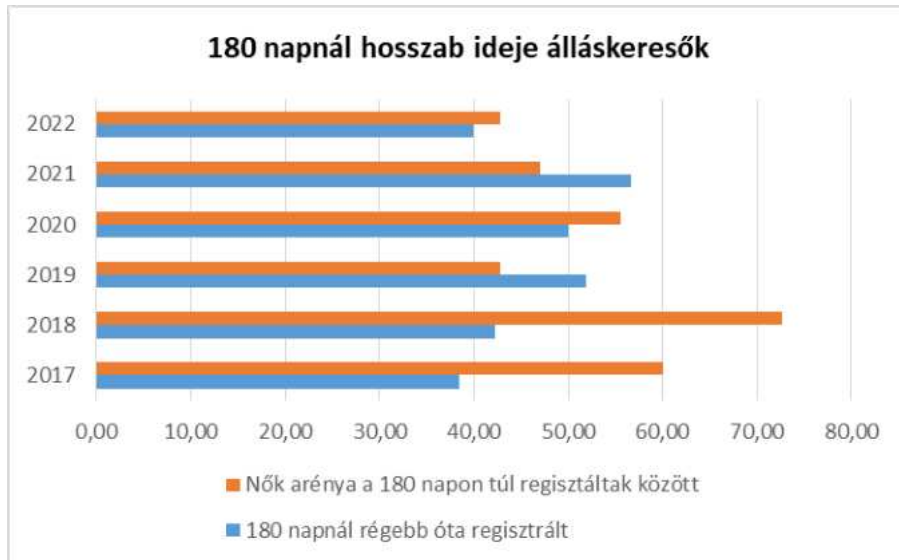
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	5,18	3,34	4,26%
2018	4,35	4,45	4,40%
2019	5,48	3,86	4,67%
2020	6,4	6,09	6,25%
2021	6,21	3,86	5,04%
2022	5,83	6,05	5,94%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	38,46	60
2018	42,31	72,73
2019	51,85	42,86
2020	50	55,56
2021	56,67	47,06
2022	40	42,86

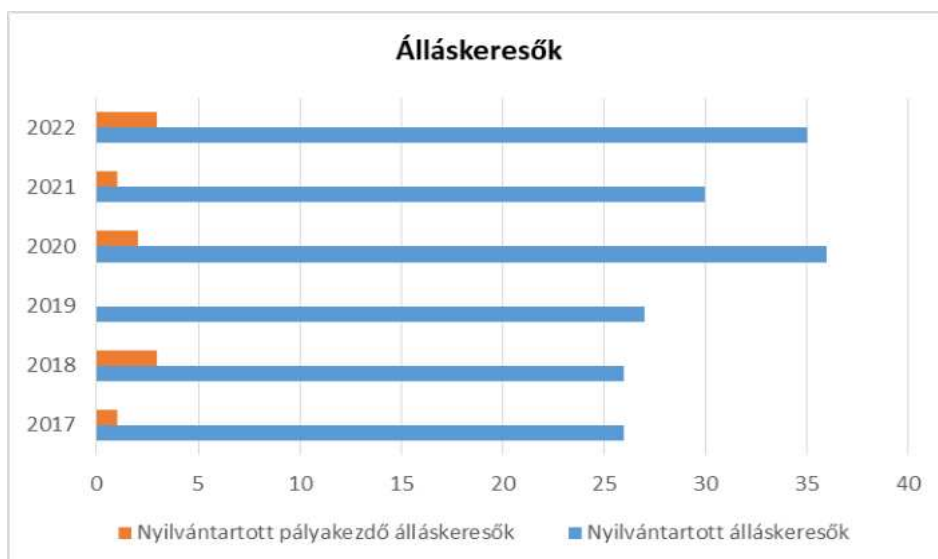
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	26	1
2018	26	3
2019	27	0
2020	36	2
2021	30	1
2022	35	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. További problémát jelent az iskoláskorú gyermekek nyári elhelyezése. Több esetben úgy oldják meg ezt a problémát, hogy a nagyobb iskoláskorú gyermek vigyáz otthon a kisebbre, míg a szülők dolgoznak.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetés az önkormányzatnál foglalkoztatott közfoglalkoztatott nőket nem éri, hiszen elvünk, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér jár.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mely településünkön több formában is megoldott.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek napközbeni ellátásában közreműködik az óvoda és a tanév ideje alatt az iskola, bár ezek köznevelési intézménynek minősülnek, és alapvetően tevékenységük túlmutat a gyermekek napközbeni ellátásán.

A gyermekek napközbeni ellátását a Magyarbólyi Óvoda, a Vigyáz-Lak Mini Bölcsőde, és a Magyarbólyi Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola biztosítják.

Az óvoda a gyermek hároméves korától (a jogszabályban előírt feltételek mellett 2,5 éves korától) a tankötelezettség kezdetéig tartó, a teljes óvodai életet átívelő foglalkozásokat és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is magában foglaló óvodai nevelési tevékenységgel összefüggő feladatokat látja el. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője, segítője, figyelembe véve a családok sajátosságait, szokásait. A Magyarbólyi Óvoda nevelése minden esetben gyermekközpontú, személyközpontú, befogadó. A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés, bizalom övezi.

Az óvoda szemléletével, gyermekközpontú nevelési attitűddel, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét, nem adnak teret az előítéleteknek semmilyen tekintetben. Arra törekszenek, hogy megfelelő tárgyi környezetben, a személyi feltételek biztosításával, a gyermeki szükségletek kielégítésék, a nyugodt, derűs, családias, biztonságot nyújtó óvodai légkört teremtenek, amelyben a gyermeki játék elsődlegességét hangsúlyozzák. Felelős pedagógusként vallják, hogy az óvodás

gyermek egészséges fejlődése azt kívánja, hogy az óvoda az óvodás gyermekekért legyen, a boldog gyermekkor színterévé váljon.

A Vigyáz-Lak Mini Bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amely a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését-gondozását biztosítja. A mini bölcsőde létrehozásának elsődleges indoka az volt, hogy a településünkön a 20 hetes-3 éves korosztály intézményes elhelyezésére nem volt megoldott. A településünkön élő lakosok közt sok a fiatal, többgyermekes család, ahol az édesanyák a gyermekvállalást megelőzően aktív munkavállalók voltak. A mini bölcsőde elsősorban azoknak az édesanyáknak – rajtuk keresztül a családjaiknak – próbál segítséget nyújtani, akik szeretnének visszamenni a munka világába, és ehhez gyermekük napközbeni ellátására van szükségük. A mini bölcsődei férőhelyének száma: 7 fő. A gyermekek nevelését és gondozását 1 fő szakképzett kisgyermeknevelő, és 1 fő bölcsődei dajka látja el. Az intézményben az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek 2018-ban is biztosítva voltak. Arra töreksenek, hogy optimális mennyiségű és minőségű felszereltség vegye körül a gyermekeket. A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a kisgyermeknevelő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen, megteremtve a biztonságérzetet, az időben való tájékozódást, az események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

Az Általános Iskolában az egész napos (16 óráig tartó) oktatás bevezetésének ellenére még mindig tapasztalható, hogy valószínűleg a kevés nevelői, tanári létszám miatt az iskolai felügyelet 15:30-kor, a busszal hazajáró vidéki iskolások távozásával megszűnik.

A tekintetben kevés adat áll rendelkezésünkre, hogy a gyersről, gyedről munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülő feladatait, biztosít-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket. A helyi tájékozódás alapján azonban elmondható, hogy léteznek ún „gyermekbarát” munkahelyek, illetve a szülők, a nagyszülők, ismerősök segítségét, közreműködését veszik igénybe a gyermekek nevelését, oktatását biztosító intézménybe szállításakor és hazavitelekor.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Mint azt korábban már kielemeztük, a település mini bölcsődével, óvodával, iskolával rendelkezik. Nyáron nehezebb a felügyelet megoldása, egyrészt a két hetes óvodai bezárás miatt, de még inkább az iskolás gyermekek miatt, akik nyári elhelyezése nem megoldott. Ez a szülőkre óriási terhet jelent.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	5	5
2018	7	7
2019	7	7
2020	7	7
2021	7	7
2022	7	7
2023	7	7
2024	8	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	5	5	0	0
2018	0	0	0	0	7	7	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0
2023	0	0	0	0	7	7	7	7
2024	0	0	0	0	8	7	8	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A család-és névelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz történő hozzáférés egyik eleme a védőnői ellátás, amely a település lakosai részére teljes körűen biztosított.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadását, a védőnői szolgáltatón kívül a család-és gyermekjóléti szolgálat segíti. A családtervezés azonban még mai is sok esetben gondot, problémát jelent, a szociálisan hátrányos helyzetűek körében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnő a várandós nőt már a terhesség kezdetétől gondozásba veszi és szülést követően a gyermek 6 éves korának betöltéséig figyelemmel kíséri mind az édesanyát, mind pedig a gyermeket. A védőnő segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-
2024	1	38	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. Kiemelten fontos terület az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából, hogy nagy hangsúlyt kapjanak azon jellegű tájékoztatások, amelyek azon szervezeteket mutatják be, ismertetik, ahova a bántalmazott nők fordulhatnak. Fontos feladat a nők ez irányú tájékoztatása, és a figyelemfelhívás (pl. felvilágosító programok már az iskolában, plakátok, stb.)

A családon belüli erőszak megelőzése, felderítése és ez által a bűnelkövetők kiszűrése érdekében a körzeti megbízottak rendszeresen vesznek részt a jelzőrendszeri tagok esetmegbeszélésein, ahol értesülhetnek a térségben előadódó családi gondokról, kiskorúak testi és szellemi fejlődését hátrányosan befolyásoló eseményekről.

Az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján azonban egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Magyarbóly békés település volt, nem jellemezte sem a bűnözés, sem a családon belüli erőszak. Napjainkban azonban eléggé megszorodtak a családon belüli erőszakok és garázdaság, kisebb bűncselekmények száma. Ezeket a problémákat a jelzőrendszer, családsegítő szolgálat és rendőrség útján és igénybevételeivel próbáljuk megoldani.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Családok átmeneti elhelyezését településünk nem tudja biztosítani, se önkormányzati, se egyéb fenntartású (egyházi, alapítványi) anyaotthon nem működik.

Otthon hiányában a Szolgálat családgondozója biztosítja az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok és személyek szociális és mentálhigiénés ellátását.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők szerepvállalása megfigyelhető az elmúlt években. 2024 szeptember 30-ig 2, 2024. október 1-től 1 fő női települési képviselő tevékenykedik. Megállapítható, hogy településünkön nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna. A helyi közéletben aktív szerepet vállal a Magyarbólyért Egyesület, aminek többségében női tagjai vannak (természetesen vannak segítő házastársak is).

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Magyarbólyban is, mint a legtöbb hasonló adottságú településen a nők számos nehézséggel találkoznak életpályájuk során. A munkanélküliség is ezek köré tartozik. Minden korosztálynak megvannak a maga nehézségei, problémái. Nehéz elhelyezkedni a nőnek, ha fiatal, mert családalapítás előtt áll, nehéz visszakerülni a munka világába a gyés után, vagy ha 40-50 éves kor körül vagy után szűnik meg a munkaviszonya. A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőekkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. Sok nő azért nem tud állást vállalni, mert nem tudja gyermekét megfelelően elhelyezni, nem tolerálják a munkahelyek, ha az édesanya gyermekápolási táppénzre otthon marad beteg gyermekével. Ha egy munkáltatóhoz a meghirdetett állásra egy férfi és egy fiatal nő jelentkezik, nem tudatos diszkrimináció miatt, de a nő esélye a jövőbeli gyermekvállalás miatt lecsökken.

Szükség lenne olyan képzéseket szervezni, melyek megszerzésével esélyük lenne a későbbiekben munkát találni, és elhelyezkedni.

Bérkülönbséget nem véltünk felfedezni a női és férfi munkavállalók, illetve a családos nők, vagy egyedülálló nők tekintetében.

A bérkülönbségek inkább a betöltött álláshely és az elvégzett munka, valamint az iskolázottság miatt keletkeznek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
A nők munkaerőpiacra való visszatérését nehezíti, hogy a gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartása nem alkalmazkodik az igényekhez.	Gyerekek nappali ellátását célzó intézmények nyitva tartásának kialakítása a célcsoport igényeinek megfelelően.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. „Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Idősügyi Nemzeti Stratégia elvei:

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősök szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsméntjének” elterjesztése már a fiatalkorban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

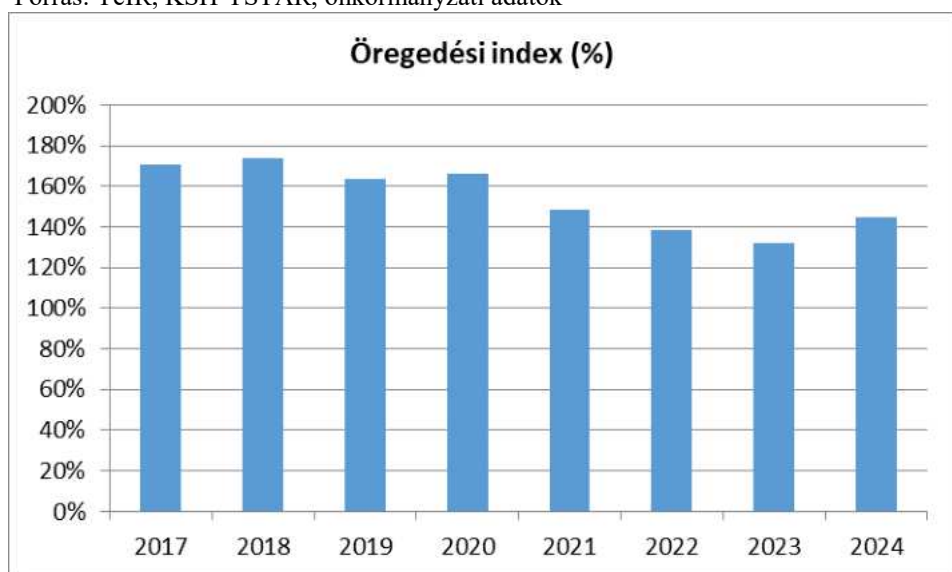
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	217	127	170,87%
2018	219	126	173,81%
2019	214	131	163,36%
2020	211	127	166,14%
2021	212	143	148,25%
2022	213	154	138,31%
2023	198	153	129,41%
2024	209	150	139,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, önkormányzati adatok

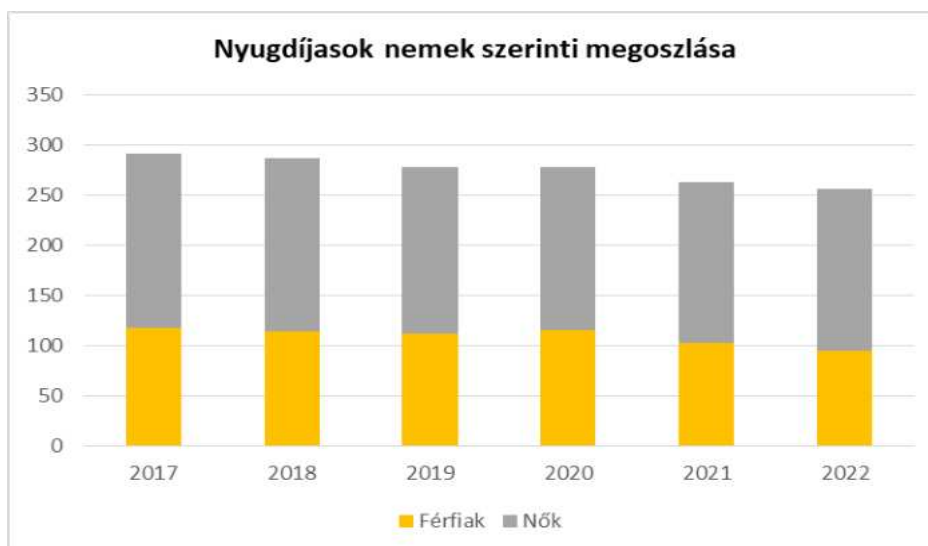


6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	117	174	291
2018	114	173	287
2019	112	166	278
2020	115	162	277
2021	103	160	263
2022	95	161	256

Forrás: TeIR, KSH Tstar



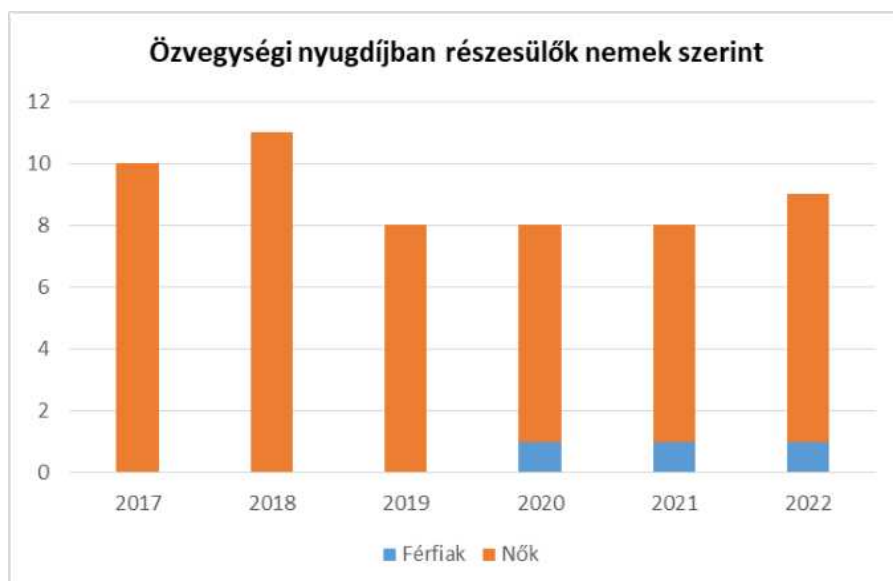
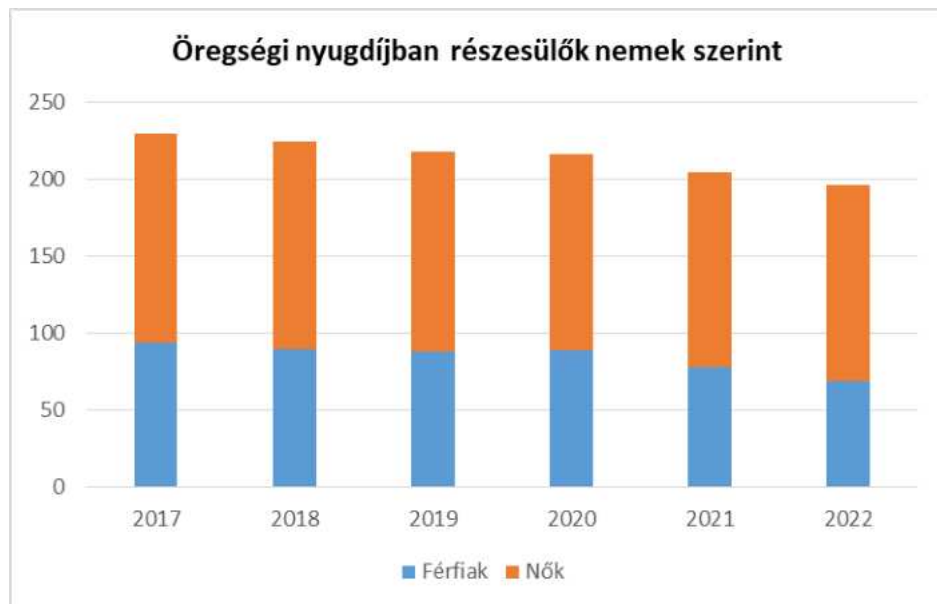
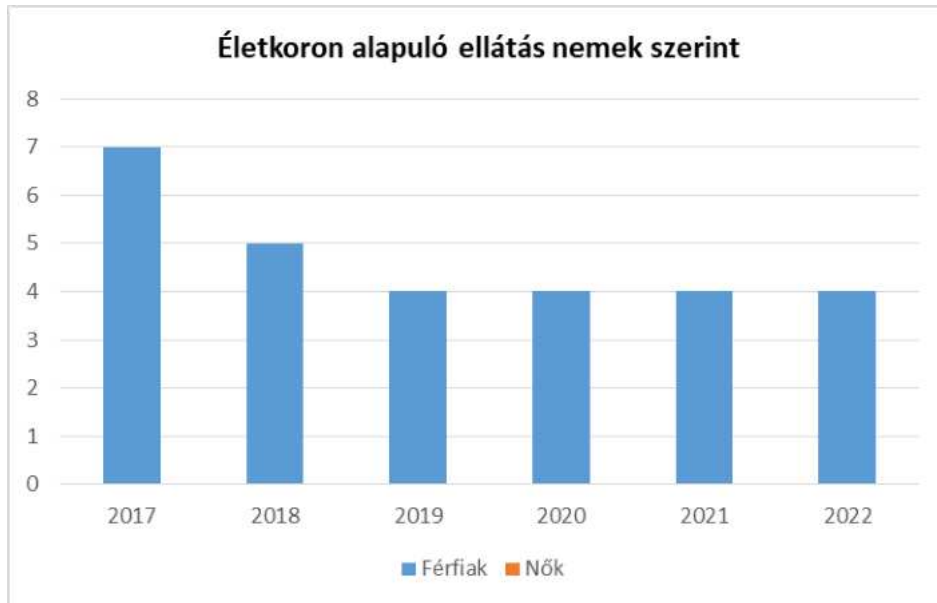
A nők általában tovább élnek a férjüknél, de sok esetben az egyedüllet és a szeretett pár elvesztése miatt viszonylag rövid idő alatt követik elhunyt párjukat.



6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	7	0	94	135	0	10	3
2018	5	0	90	134	0	11	3
2019	4	0	88	130	0	8	3
2020	4	0	89	127	1	7	3
2021	4	0	78	126	1	7	4
2022	4	0	69	127	1	8	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar



6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	26	26	27	36	30	35
41-45 év (TS 042)	Fő	2	3	3	7	3	2
	%	7,69%	11,54%	11,11%	19,44%	10,00%	5,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	3	4	4	4	8
	%	7,69%	11,54%	14,81%	11,11%	13,33%	22,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	0	2	5	3	3
	%	19,23%	0,00%	7,41%	13,89%	10,00%	8,57%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	3	1	2	7	3
	%	7,69%	11,54%	3,70%	5,56%	23,33%	8,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	3	6	5	5	5
	%	3,85%	11,54%	22,22%	13,89%	16,67%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A helyi adatgyűjtés hiányos a tekintetben, hogy az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága milyen mértékű. Figyelemmel a nyugdíjazás szabályozásának változásaira, jellemzően a nyugdíjra jogosult személyek többsége igénybe veszi a nyugellátást, alacsony számban használják ki a továbbfoglalkoztatás lehetőségét. Az idősek, nyugdíjasok egy része azonban, jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen végezne jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha valamilyen speciális tudással rendelkezik.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok közül többen, akiknek egészségi állapota engedi, jövedelmi helyzetükre tekintettel, nyugdíj kiegészítésként jövedelemszerző tevékenységet végeznek. A környéken a mezőgazdasági idénymunka bír e tekintetben nagyobb jelentőséggel.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési kisebb, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

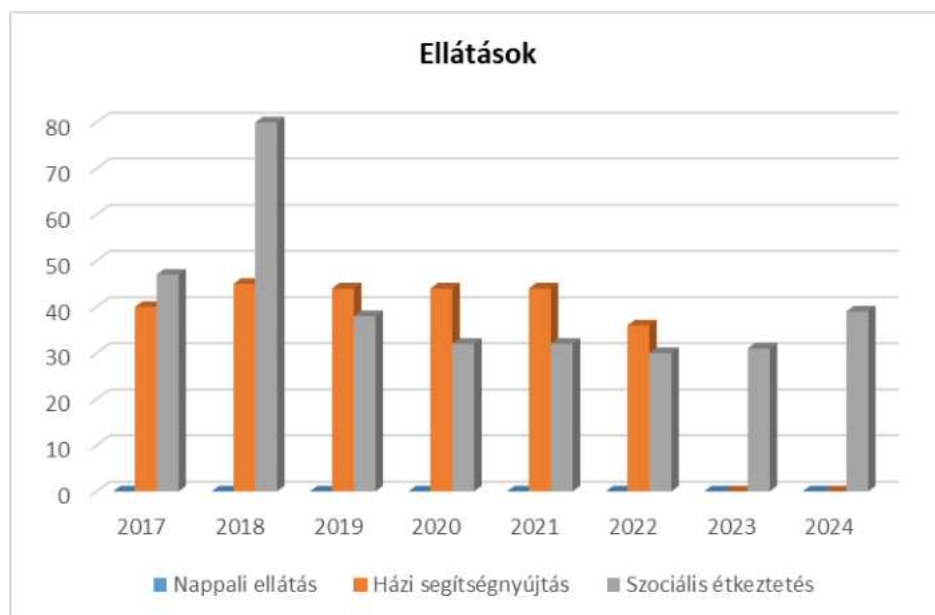
Hátrányos megkülönböztetés az időskorú lakosságra vonatkozóan annyiban érvényesül, hogy a nehezebb, emberi szervezetet jobban igénybe vevő munkára elsősorban fiatal jelentkezőket várnak. Napjainkban egy 50 év feletti férfi vagy nő nehezen talál magának állást. Minden ebbe a korosztályba tartozó személy megpróbálja megtartani állását, tudván azt, hogy új munkahelyet találni a környéken nagyon nehéz. Sokan azért nem mernek jövedelmezőbb lehetőségeket megpályázni, mert félnek a kudartól és attól, hogy a régi munkahelyen történő felmondással és az új munkahelyen egy esetleges sikertelen felvétellel állás nélkül maradnak.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	217	0	40	47
2018	219	0	45	80
2019	214	0	44	38
2020	211	0	44	32
2021	212	0	44	32
2022	213	0	36	30
2023	198	0	n.a.	31
2024	209	0	n.a.	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



Településünkön az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosított. A házi orvosi ellátás hetente ötször rendel községünkben. A legközelebbi járó betegeket fogadó szakellátások pedig Siklóson és Mohácson találhatóak meg.

Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít, illetve segít elő:

- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,

- házi segítségnyújtás,
- szociális étkeztetés, melyet elsősorban koruknál fogva rászorulóknak vesznek igénybe.

Jellemző a szolgáltatásainkra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés szintén biztosított, ezekhez az idős emberek éppen úgy hozzáférnek, mint bármelyik korosztály. A Művelődési Ház rendezvényein mindig vannak részt vevők az idősebb korosztályból is. A katolikus, a református és az evangélikus templomba vasárnaponként rendszeresen járnak az idős emberek, a szerb templomban pedig az alkalmankénti miséken szintén részt vesznek.

c) idős emberek informatikai jártassága;

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb. Az idős korosztályú személyek háztartásában alig van számítógép, kivéve azokat a családokat, ahol több generáció él egymással. A fiatalabb generáció sok esetben megtanítja az időseket az internet és a számítógép használatára.

Az önkormányzat szervezésében az elmúlt évben számítógépes tanfolyam nem indult.

d) a generációk közötti programok.

Generációk közötti kapcsolat teremtést erősítő programok rendezése a településen nem jellemző.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Ilyen programokat az önkormányzat anyagi fedezet hiányában csak ritkán szervez, ezek szervezésére esetlegesen az egyházakkal vagy más civil szervezetekkel, vállalkozókkal közösen kerülhet sor, illetve pályázat útján.

Kiemelendő, a minden évben megrendezésre kerülő idős emberek napja. Ezen az alkalmon színvonalas kulturális programok szórakoztatják a résztvevőket, a rendezvény a generációk közötti kapcsolatépítés kiváló színtere. A műsort követően az önkormányzat vendégül látja a vendégeket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idős emberek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Falugondnoki szolgálat biztosítása, gondosóra

	programban való részvétel ösztönzése.
A daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy jelentősebb számban vannak közöttük idős korúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával, betegség vagy baleset következtében vált azzá.

A fogyatékos személyek speciális segítséget igénylő emberek. Életük nem kevesebb, és nem több, egyszerűen más, másfajta emberi élet. A fogyatékos ember, a betegekhez, az idősekhez és a gyermekekhez hasonlóan segítségre szorul.

A szociális ellátások igénybevevői között jelen vannak a fogyatékkal élő személyek is. A fogyatékkal élők számára elérhető a családsegítés, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Településünkön több súlyos fogyatékkal élő személy is él.

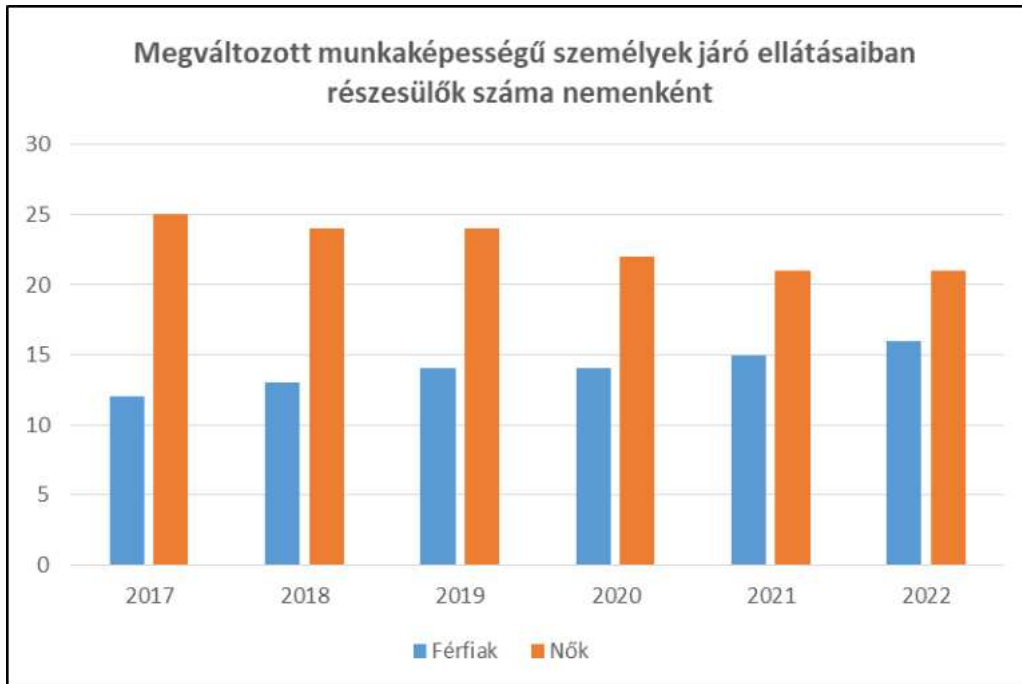
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A foglalkoztatottak által végzett munka jellemzően egyszerű. A foglalkoztatást szabályzók azonban nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak.

Közfoglalkoztatás keretében az önkormányzat nem alkalmaz fogyatékkal élőket. Egyrészt azért, mert a munkakör, amelyet közfoglalkoztatás keretében be lehet tölteni, nem teszi lehetővé fogyatékkal élő alkalmazását a fizikai munka nehézsége miatt. Másrészt pedig azért, mert a település önkormányzata munkahelyet teremteni kizárólag ebben a foglalkoztatási támogatás keretében tud.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	12	25	37
2018	13	24	37
2019	14	24	38
2020	14	22	36
2021	15	21	36
2022	16	21	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar



**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a alapján a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító

munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén a fogyatékossgal élők tekintetében nincs tudomásunk. Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak.

A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járulék. Gyakran az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabályok szerint megállapítható pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket az érintettek igénybe is veszik. Alapellátásként, amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható: szociális alapszolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.

Fogyatékos személyek számára ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmény, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják:

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegség tudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló-gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek

jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítettsége megoldott. A Hivatal épülete teljeskörűen akadálymentesített.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Településünkön az orvosi rendelő, az óvoda, és az IKSZT is akadálymentes, így a fogyatékkal élők számára az egészségügyi, szociális, nevelési szolgáltatások, a kulturális programok akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás mindig akadálymentesített környezet biztosításával történik.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Településünkön kizárólag vállalkozás formában – leginkább egyéni vállalkozás – működik foglalkoztatás, nincs akadálymentesített munkahely.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a járdák minősége rossz, nem akadálymentesített. A település vasútállomással rendelkezik, van rámpa, de kizárólag az épületbe vezet. A mosdó és illemhely nincs akadálymentesítve.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A rámpa és a kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak. (Pl. idősek, nők, kisgyermekesek.)

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Ma már jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítettség. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok Magyarbóly településen nincsenek.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Mivel a településünkön alacsony a fogyatékossgal élők száma, ezért az őket érintő társadalmi problémák száma is csekély, ezekről nincs tudomásunk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Járdák biztonságossá tétele.	Járdák karbantartása, felújításukra pályázat benyújtása
Fogyatékos személyekhez nem jutnak el az információk azokról a juttatásokról, amiben ők érintettek.	Az önkormányzat vállalja, hogy segítséget nyújt az akadálymentesítettség fejlesztésében, figyelemfelhívással, pályázatfigyeléssel

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Községünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Civil szervezetek a községben:

- Magyarbólyért Egyesület
- Magyarbólyi Együtt Egymásért Egyesület,
- Magyarbólyi Polgárőr Egyesület,
- Magyarbólyi Labdarúgó Egyesület,
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület.

A civil szervezeteken kívül működik a községben két nemzetiségi önkormányzat is:

- Német Nemzetiségi Önkormányzat Magyarbóly,
- Magyarbólyi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat Magyarbóly.

A kulturális rendezvényeinken ingyenesen férhetnek hozzá a település lakói. A rendezvények és kulturális programok többnyire nyilvánosak és széles körben látogatottak, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés is ingyenes és elérhető.

Civil szervezetek mellett működnek egyházak is a községben. Református, evangélikus, katolikus egyház tagjai is rendszeresen részt vesznek a programjainkon.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Magyarbóly képviselő-testülete sok hagyományossá vált kulturális programot szervez, melyek a település teljes lakossága számára széles körben hirdetett és széles körben látogatott rendezvények. A Magyarbólyi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat 2019. óta működik (újra) a településen, az ő rendezvényeik inkább a szerb közösségnek vannak szervezve, az ország számos részéről érkeznek a programokra. Egy-egy rendezvényük nyilvános de gyakran létszámkorlátos.

Az önkormányzati döntések előkészítésébe lehetőleg szerint bevonjuk a nemzetiségi önkormányzatokat, és a civil szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Testvértelepülésünk a németországi Reischach község. A két település régebben szoros kapcsolatot ápol, a képviselő-testületek rendszeresen látogatták egymást, részt vettek egy más rendezvényein. A 2019-es önkormányzati választások után a településnek új vezetősége lett (mind polgármester, mind pedig képviselők tekintetében) és ez a testvérvárosi kapcsolat kifulladásra került. Ennek legfőbb oka az, hogy a korábbi településvezető személyes és baráti kapcsolatot ápol a Reischach-i kollégáival és azok ismerőseivel. Sok-sok év polgármesterség alatt ez a kapcsolat el tudott mélyülni és személyes kötődés is kialakult. Ez a személyes kötődés érthető okok miatt nem delegálódott automatikusan az új vezetőségre, így a testvértelepülési kapcsolat tüzet igény szerint szükséges felszítani.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

- Német Nemzetiségi Önkormányzat Magyarbóly: mint arra már korábban kitértünk, a német nemzetiségi rendezvények nyilvánosak, az esélyegyenlőség teljeskörűen megvalósul. Mindenféle nemzetiségű lakos részére nyitottak, függetlenül kortól, nemtől, identitástól, nemzetiségi- vagy vallási hovatartozástól. A települési rendezvényeken mindig képviseltetik magukat, aktívan részt vesznek, munkájukkal támogatnak, rendezési költségeket vállalnak át egy-egy program vonatkozásában.

- Magyarbólyi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat Magyarbóly: a szerb közösség zárkózottabb. Ennek legfőbb okát abban látjuk, hogy viszonylag kevesen vannak (törzsgyökeres 2-3 család), kultúrájuk és hagyományaik nagyban eltérnek a többi nemzetiségi szokástól. Hagyományaikat szigorúan ápolják és betartják, programjaik kifejezetten a szerb nemzetiség tagjainak szervezettek, csak egy-egy rendezvényük nyilvános, gyakran az is létszámkorlátos. Az egyéb települési rendezvényeken nem, vagy csak nagyon ritkán képviseltetik magukat, közös programszervezésben nem vesznek részt.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a gyermekek tehetségfejlesztésének támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét. Aktívan részt vesznek a település életében, a lakosság számára tevékenységük széles körben ismert.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat nyitott a for-profit szereplők kezdeményezéseire. Nagy szerepe az esélyegyenlőségi feladatokban a foglalkoztatás biztosítása lenne. Ennek köszönhetően ezen réteg külső megítélése jobb lenne, életkörülményeik javulnának.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, szakemberek. Módszere a kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet a helyben szokásos módon kihirdetésre került, így az állampolgárok is véleményt mondhattak.

Az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz a település honlapján, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Magyarbóly működtet HEP fórumot.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a munkanélküliek száma nem csökken.</p> <p>A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése. Nincs szülői ösztönzés a továbbtanulásra, rossz szülői példa követése generációkon keresztül.</p> <p>A lakossági adósságállomány újratemmelődése és növekedése.</p>	<p>Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.</p> <p>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.</p> <p>Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata.</p>
Gyermekek	<p>A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok.</p> <p>A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe.</p> <p>Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és munkanélküliség.</p>	<p>Foglalkoztatási tájékoztatók szervezése, munkába állás ösztönzése céljából. Képzések szervezése a munkaügyi központon keresztül.</p> <p>Szülők tájékoztatása a kedvezményről, a további támogatásokról.</p> <p>Iskolai és védőnői ösztönzés a továbbtanulásra.</p>
Idősek	<p>Magas az egyedül élők aránya.</p> <p>A daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák, pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.</p>	<p>Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerint.</p> <p>Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.</p>

	Gyakran válnak áldozattá. Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedése. Generációs programok szervezése.
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Meg kell oldani a nyári gyermekelhelyezés problémáját. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése szükséges. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások.
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van. Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Pályázati lehetőség keresése teleház létrehozására. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Zöld területek, parkok és terek rendben tartása szükséges Helyi térfigyelő kamera rendszer kiépítése indokolt Önkormányzati bérlakások és szükségglakás az arra rászorultak részére Belterületi utak, járdák minősége akadályozza a lakosok, idősek, fogyatékkal élők közlekedését Buszmegálló modernizálása, javítása időszerű Jelenleg a szennyvízelvezetés nem megoldott Konditerem vagy felnőtt fitness park szükséges	Zöld területek rendben tartása, traktor beszerzése Biztonságérzet megteremtése kamera rendszer kiépítése Önkormányzati bérlakások mellett legalább egy szükségglakás kialakítása Belterületi utak, járdák javítása, pályázati kiírások figyelése Buszmegállók javítása, felújítása Szennyvíz elvezetés megoldása, szennyvízcsatorna kiépítése pályázati forrásból Konditerem vagy felnőtt fitness park kialakítása, erre pályázati forrás keresése
	Egészségügyi és higiénia problémák	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnő bevonásával.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol nincs nemzetiségi megkülönböztetés, nincs kizártság. Legfőbb célunk az, hogy egymással békésen, biztonságban éljünk együtt, neveljük gyermekeinket, óvjuk időseinket. Egymást egyenlőnek tekintjük, egymáshoz kötődünk, működünk együtt egy szebb jövőért.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményein javítsunk, problémáinkra megoldást találjunk, lehetőségeikről folyamatos tájékoztassuk őket. Minden ember egyenlő, függetlenül attól, hogy az életet szegénységben vagy jó módban éli. Gyermekeink együtt járnak iskolába, óvodába, egymás között találnak barátokra. Támogatjuk a gyermekek tanítását az elfogadásra, egymás segítésére. Törekszünk szegény sorsú embertársaink megsegítésére.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek megfelelő ellátását, nevelés, egészség, elhelyezés és biztonság tekintetében. Nevelésük fontos, a társadalom számára hasznos, hogy művelt és szorgalmas, megbízható, családszerető ember válhasson belőlük. Ösztönözzük őket a továbbtanulásra, új ismeretek elsajátítására, egymás elfogadására és megsegítésére.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, azok szükségleteire, tájékoztatókkal és programokkal segítjük őket értesülni a világ dolgairól. Óvjuk egészségüket, segítünk annak megőrzésében. Legfőképp értük került megalakításra a falugondnoki szolgálat. Ösztönözzük őket új dolgok felfedezésére, a társadalmi kapcsolatok ápolására, hogy a környezetüknek értékes és tapasztalt tagjai maradhassanak, akikhez a fiatalabb generáció örömmel fordulhat tanácsért, segítségért.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy egyenlő eséllyel induljanak a munka világába, ösztönözzük a párokat a gyermekvállalásra, megpróbáljuk megoldani a GYES-ről GYED-ről visszatérő édesanyák gyermekeinek elhelyezését, van mini-bölcsődénk és óvodánk. Lehetőséget keresünk arra, hogy a nők, mint a család központjai részt vehessenek minél több egészségügyi szűrésen és vizsgálaton egészségük megőrzése érdekében.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre és azok biztonságára, életminőségük javítására azzal, hogy számukra az akadálymentesítést mielőbb, mindenhol teljes körűen megvalósítsuk.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Zöld területek rendszerben tartása, traktor beszerzése	Zöld területek, parkok és terek rendszerben tartása, szükséges, munkaerő kevés	Zöld területek, hasznosabb kihasználása, szabadidő eltöltésére	Pályázati lehetőségek kihasználása, eszközökre;	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Zöld területek, parkok és terek rendszerben tartása,	polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	Több ember tartózkodása a település zöld területein	Pályázati, pénzügyi és technikai	Pályázati lehetőségek maximális kihasználása, hosszútávon fenntartható	nincs ilyen együttműködés
2	Biztonságerzet megteremtése, kamera rendszer kiépítése	Helyi térfigyelő kamera rendszer kiépítése indokolt a településbiztonság érdekében	Helyi térfigyelő kamera rendszer kiépítése bizonyos csomópontokra	Pályázati lehetőségek kihasználása;	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Helyi térfigyelő kamera rendszer kiépítése	polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	Kevesebb bűncselekmény és közlekedési szabálysértés a településen	Pályázati, pénzügyi és technikai	Pályázati lehetőségek maximális kihasználása, hosszútávon fenntartható	nincs ilyen együttműködés
3	Önkormányzati bérlakások kialakítása	Önkormányzati bérlakások biztosítása szükséges az arra rászorultak részére	Önkormányzati bérlakások felújítása	nincs ilyen	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Pályázati lehetőségek kihasználása, szolgálati, önkormányzati bérlakások felújítása	Polgármester, képviselő-testület, családsegítő szolgálat	2029. 12. 01. (szombat)	Ne legyen a településen hajléktalan személy	Pályázat, pénzügyi, technikai	Pályázati lehetőségek maximális kihasználása, hosszútávon fenntartható	nincs ilyen együttműködés
4	Belterületi utak, járdák javítása	Belterületi utak minősége akadályozza a lakosok, idősek, fogyatékkal élők közlekedését	Biztonságosan használható utak, járdák felújítása, építése, járhatatlan járdaszakaszok javítása	Pályázati lehetőségek kihasználása;	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Belterületi utak javítása	Polgármester, képviselő-testület, Közútkezelő	2029. 12. 01. (szombat)	Település útjainak javítása	Pályázat, pénzügyi	Pályázati lehetőségek maximális kihasználása, együttműködés helyi vállalkozókkal	nincs ilyen együttműködés
5	Buszmegállók javítása, építése	Buszmegállók modernizálása, javítása időszerű	Az emberek egészségének megőrzése, komfortérzet javítása	Pályázati kiírás, költségvetés;	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Buszmegállók rendszerben tartása	Polgármester, Pannon Volán	2029. 12. 01. (szombat)	Településen található buszmegálló korszerűsítése	Pályázat, pénzügyi, technikai	Pályázati lehetőségek maximális kihasználása, hosszútávon fenntartható	nincs ilyen együttműködés
6	Szennyvíz elvezetés megoldása, szennyvízcatorna kiépítése	Jelenleg a szennyvízelvezetés nem megoldott	Meg legyen oldva a szennyvízelvezetés	Pályázati kiírás;	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Szennyvíz elvezetésének megoldása	polgármester, képviselő-testület	2029. 12. 01. (szombat)	Szennyvíz-elvezetés kialakítása	Pályázati, pénzügyi	Pályázati lehetőségek maximális kihasználása, hosszútávon	Illocska, Kislippó, Lapánca Községek Önkormányzataival

7	Konditerem kialakítása, bővítése	Konditerem kialakítása szükséges	Egészség megőrzése, kondíció javítása	Pályázat, költségvetés;	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Konditerem kialakítása	polgármester, képviselő-testület	2029. 12. 01. (szombat)	Konditerem kialakítása	Pályázati, pénzügyi, technikai	Pályázati lehetőségek maximális kihasználása, hosszútávon fenntartható	fenntartható	nincs ilyen együttműködés
8	Ingyenes szűrések szervezése, családsegítők és védőnő bevonásával.	Egészségügyi és higiéniai problémák	Egészségtudatos életmód, egészségmegőrzés, higiénia	Szórólapok, tájékoztatók;	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Ingyenes szűrések szervezése	Háziorvos, polgármester, falugondnok, védőnő	2029. 12. 01. (szombat)	Adatgyűjtés	Költségvetés, önerő	Hosszútávon fenntartható		nincs ilyen együttműködés
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.	Munkanélküliség	Munkahelyteremtés, munkanélküliség csökkentése	Önkormányzat éves terve	MNTFS 2030	Közfoglalkoztatási pályázat benyújtása	Polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	Pályázati kiírás	Pályázat	Pályázati lehetőségtől függ		nincs ilyen együttműködés
2	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése	Rossz szülői példa, hátrányos helyzet öröklődése	Továbbtanulásra való ösztönzés	Önkormányzat éves terve	MNTFS 2030	Programszervezés, szolgáltatások bővítése	Polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	Adatgyűjtés, felmérés	Pályázati lehetőségtől függ	Pályázat, önerő, költségvetés		nincs együttműködés
3	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata.	A lakossági adósságállomány újratemelődése és növekedése.	Adósságállomány csökkentése, hitelfelvétel kockázatának megismertetése	Tájékoztatók	MNTFS 2030	Tájékoztatók, előadások készítése	Polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	Szociális szféra	Pénzügyi rálátás	Költségvetés, pályázat		nincs ilyen
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Foglalkoztatási tájékoztatók szervezése, munkába állás ösztönzése céljából. Képzések szervezése a Siklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül.	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok elszegényedése a fő ok.	Szülők ösztönzése a munkába állásra a gyermekek jóléte érdekében	Munkaügyi tájékoztatók, központi éves terve	MNTFS 2030; „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Foglalkoztatási programok, tájékoztatók szervezése, képzések keresése, szervezése	Családsegítő szolgálat, polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	Programokon részt vevők számára a figyelmesség vizsgálat	Javulhat a család működése	Pályázatok, költségvetés		nincs ilyen
2	Iskolai és védőnői ösztönzés továbbtanulásra.	Szülői rossz példa követése (alkoholizmus, munkakerülés), ösztönzés és támogatás elmaradása, melynek következménye az alacsony iskolai végzettség és	A szülői rossz példa követésének kiküszöbölése, felkészítés a továbbtanulásra	Továbbtanulási tájékoztatók, közoktatási terv	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Iskolai előadások a továbbtanulásról, felmérések a gyermek továbbtanulási szándékáról	Iskola igazgató, védőnő, családsegítő szolgálat	2029. 12. 01. (szombat)	Továbbtanulási mutatók	Tanárok, szülők és gyermekek, intézmények nyílt napjai	Költségvetés		nincs ilyen

		munkanélküliség.											
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Szülők tájékoztatása a kedvezményről. járó további támogatásokról.	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe.	Szociális hátrányból eredő lemaradások felzárkóztatása	Helyi rendeletek, gyermekvédelmi törvény	„Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	aszociális juttatások ismertetése a részéről	Polgármester, jegyző, szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat	2029. 12. 01. (szombat)	01. Óvodai iskolai nyilvántartások, szülői nyilatkozatok	Óvodai és iskolai neveltetés megkönnyítése	Költségvetés, normatíva		nincs ilyen
2	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások.	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	A családok támogatása szociális munkások állásával	Szociális törvények, önkormányzati rendeletek	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Gyermekjóléti szolgáltatásokat, megismertetni igénybe venni	Polgármester, jegyző, szociális ügyintéző, családsegítő szolgálat	2029. 12. 01. (szombat)	01. Bölcsődében, családi napköziben ellátott gyermekek száma, gyermekes nők munkavállalási statisztikája.	Önkormányzat dolgozó, családsegítő szolgálat, családi napközi	Pályázati lehetőségek		nincs ilyen
3	Meg kell oldani a nyári gyerekelhelyezés problémáját. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.	Munkanélküliség, nyári gyerekelhelyezés problémája	Munkába álló kisgyermekes édesanyák támogatása, női munkavállalás támogatása GYES-ről való visszatéréskor	Családi napközi, bölcsőde SZMSZ-e	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)	Közfoglalkoztatás szervezése, nyári gyerekelhelyezés megoldása, családbarát foglalkoztatás	Polgármester, bölcsőde	2029. 12. 01. (szombat)	01. Ellátott gyermekek száma, női munkavállalók felmérése	Anyagi forrás megteremtés	Normatíva igénylés, pályázatok, költségvetés, önerő		nincs ilyen
IV. Az idősek esélyegyenlősége													
1	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bevezetése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.	A daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák, pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Helyben nem biztosított szakellátások, szűrések	Háziorvosi nyilvántartás	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Felmérni kinek van szüksége egészségügyi intézményekbe való elszállításához, gyógyszerek kiváltásához	Háziorvos, polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	01. Utaztatás megoldása	Normatíva igénylése feladat ellátásához	Pályázatok, normatíva, költségvetés, emberi erőforrás		nincs ilyen
2	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedése.	Gyakran áldozatokká válnak, az idősek emberek biztonságának védelme	Fokozottan ügyelni az idősek otthonokra, ahol idősek személyek élnek. Nyugodtabb életvitel	Rendőrségi nyilvántartás	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az idősek emberek biztonságának védelme	Rendőrség, polgármester, házi segítségnyújtás, polgárőrség	2029. 07. 01. (vasárnap)	01. Lopások, betörések, családok száma az idősek körében.	Emberi erőforrás a védelemhez. a Nőbiztonságérzet.	Költségvetés, állami támogatások		nincs ilyen
3	Az aktivitást és a függetlenséget	Az egyedül élőkhöz képest magas.	Társadalmi életben való részvétel	Költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	A függetlenséget és az aktivitást megőrző	Polgármester	2029. 12. 01. (szombat)	01. Igényfelmérés képzések	Évente több alkalommal,	Költségvetés, pályázatok		nincs ilyen

	megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerint.		növelése		2022), (2023-2024)	programok, szolgáltatások megszervezése, képzések pályázatok útján			szervezéséhez, programban részt vevő idősök száma	anyagi lehetőségtől függően		
4	Generációs programok szervezése	Generációs különbségek, fiatalok és idősök közötti kapcsolat nehézsége.	Összetartás és megértés növelése a generációk között.	nincs ilyen	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Olyan programok szervezése, ahol fiatal és idős együtt kikapcsolódhat.	Polgármester, családsegítő szolgálat	2029. 12. 01. (szombat)	01. Programban részt vevők száma	Pályázati kiírások	Pályázatok, önkormányzati önerő, szervező személyzet.	nincs ilyen
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A kommunikáció színtere az internet világa, amely felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.	Fogyatékkal élő gyereket nevelő szülőknél vagy fogyatékos családtagok számára kapcsolatteremtésre, önszervezésére, fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció egyik színtere az internet világa, pályázati lehetőségek kezelése teleház működtetése.	Fogyatékkal élők nyilvántartása	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Az internetezés lehetőségével új információkat szerezhetnek, kapcsolatot tarthatnak hasonló embertársaival, ügyeik intézéseit megkönnyítheti.	Polgármester, képviselő-testület	2029. 12. 01. (szombat)	01. Fogyatékosok száma	Pályázati kiírások, pályázati író	Pályázati források, állami támogatások, költségvetés	nincs ilyen
2	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban vegyenek részt az egészségügyi szűrővizsgálatokon.	Nehezen jutnak el a fogyatékos emberek szűrővizsgálatokra, szakorvosi rendelésekre.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban vegyenek részt az egészségügyi szűrővizsgálatokon.	Háziorvosi nyilvántartás	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	A vizsgálatokra történő szállítás megoldása	Polgármester, háziorvos	2029. 12. 01. (szombat)	01. Fogyatékkal élők emberek nyilvántartása	A fogyatékkal élők emberek szállításának megoldása	Pályázatok, költségvetés	nincs ilyen

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

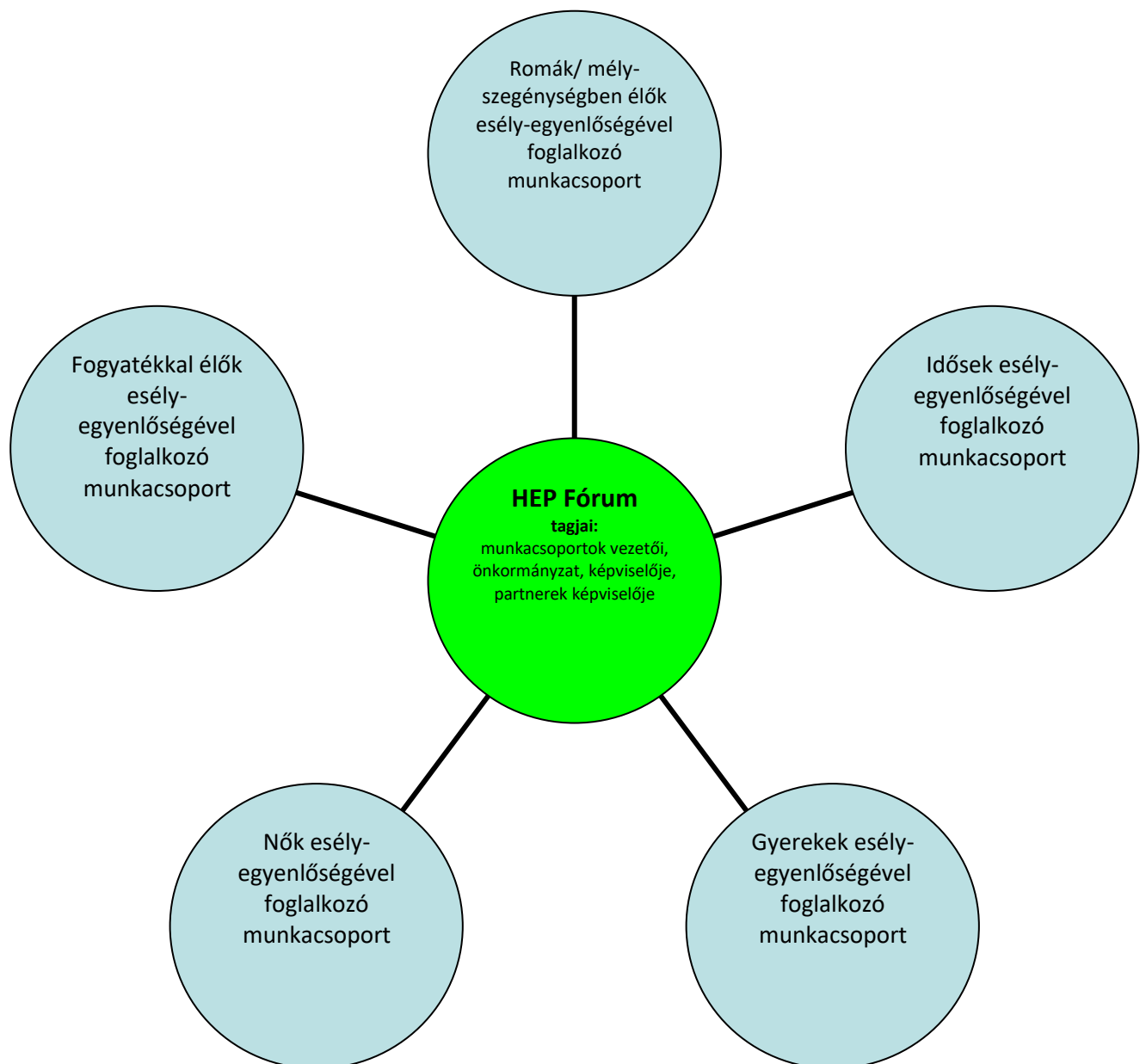
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Magyarbóly község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Magyarbóly község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatva és **32/2024. (IX.16.)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2024. szeptember 16.



K I V O N A T

Magyarbóly Községi Önkormányzat képviselő-testületének 2024. szeptember 16-án megtartott nyilvános testületi ülésének jegyzőkönyvéből:

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

32/2024. (IX.16.) számú Kt. határozat:
Helyi Esélyegyenlőségi Program (2024-2029.)

Magyarbóly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2024-2029. időszakra vonatkozóan elfogadja.

Felelős: Busz Balázs polgármester
Határidő: azonnal

K.m.f.

Kiadmány hitelélül:

